1000-nyi link
papíron + CD!

ink
internetkalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

Győzhet-e A PING-WIN?

28

COVERSTORY

42

ROMAPAGE – A ROMAPORTÁL

NŐK BEHÁLÓZVA

12

MESE A SZEMÉLY-AZONOSSÁGRÓL

47

44

SHAKESPEARE 3.1

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN • ÁRA [illegible] FT

oldala link

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

*„**Behálózva – Nők és a net**" címmel jelent meg a **MINők Kiskönyvtár** első kötete a MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete) kiadásában. Ebben a témában **Magyarországon** könyv még nem íródott, s így a maga nemében **kuriózumnak** számít.*

Nők behálózva 12. oldal

*A **Biblia** kétségtelenül magán viseli az **erősebb nem keze nyomát** – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a **férfiból lett a nő**? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hiszemben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk.*

Hímnem, nőnem 16. oldal

*Amikor életemben először hallottam a **Linuxról**, az nemcsak egy **másik operációs rendszer**, hanem egy **másik szemléletmód** is volt. A linuxosok fekete képernyőn sorjázó fehér karakterekre bámultak, és adtak ki vuduvarázsszókat. Ám mára **gyökeresen megváltozott a helyzet**. A Linuxhoz többé nem feltétlenül szükséges **rendszergazdai ismeretekkel** rendelkezni. Azaz itt az idő, hogy az egyszerű halandó is a közelébe merészkedjen.*

Linux-kaland (I.) 28. oldal

*Az alábbiakban a **chatről** szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeimet és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és **chatelőkkel**.*

A chat mint pótlék 31. oldal

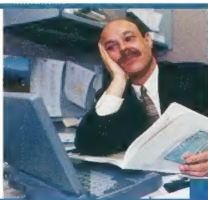
oldala ink

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

*Már az elején le kell szögezni, hogy az **állás-kereső és -kínáló** oldalak bemutatásához éppen **elégséges választékból** szemezgethettünk. Ha bármelyik **portálszerű site** katalógusában ebbe az irányba indulunk, igencsak komoly kínálat tárul elénk, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden **netes slágertémában**.*

Volt job! 38. oldal

*A **Kurt Lewin Alapítvány** 1997 óta működteti a **RomaPage**-et, a magyarországi cigányság honlapját. Napjainkban már több mint **6000** hír, zenedarab, tudományos írás, szépirodalmi szövegrészlet lelhető fel a weboldalon. Mostantól **négy tehetséges roma egyetemista** fiatal gondozza a RomaPage-et.*

RomaPage – a romaportál 42. oldal

*Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi **boszorkányfőzethez** kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély... Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a **Half Life**-ot és a **Quake**-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: **William Shakespeare** életművéből.*

Shakespeare 3.1 44. oldal

***Miért** beszél mindenki a számítógépekről? **Miért** lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe", a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része? **Nem válunk-e** a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben? **Nem kell-e** attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket? **Nem válnak-e** gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá? **Nem torzul-e** el személyiségük az elektronikus játékoktól? Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.*

A világ urai? (6. rész) 47. oldal

A szeptemberi CD tartalmából:

programjaink

»Netscape 7.0
»Windows XP SPI
»mIRC 6.03

játékaink

»Pickman-3D 1.0
»Charlie the Duck 2.3

kollekcióink

»Háttérképek
»Képernyővédők

válogatásaink

»A Modem idők Star Wars-összeállítása

ink archív

AZ IT KÉPVISELŐI, AZ INTERNETFELHASZNÁLÓK ÉS -SZOLGÁLTATÓK SZAKMAI KONFERENCIÁJA

2002. OKTÓBER 15–16.

CLUB TIHANY SZÁLLODA ÉS KONFERENCIAKÖZPONT

INTERNET HUNGARY 2002

Az informatika széles körű elterjedése kulcsfontosságú a magyar gazdaság számára ahhoz, hogy az Európai Unióban és a világgazdaságban is versenyképes legyen. A konferencia azt vizsgálja, hogy melyek azok a tényezők az informatikában, a gazdaságban, a társadalomban, a politikában, a kultúrában, amelyek segítik vagy gátolják a felzárkózást.

A TANÁCSKOZÁS – ELŐADÁSOK, FÓRUMOK, SZAKMAI BESZÉLGETÉSEK – TÉMAKÖREI:

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM

Az IT és a piac, az IT és haszonélvezői, az IT és a politika, az IT és megrendelői – Sikerek és kudarcok a hazai és a nemzetközi internetporondon – Honnan jön az új lendület a szektorba? – EU-kitekintés, az e-Europe-program – Oktatás a neten, a net oktatása – Mikor talál-kozik az informatikus nyelvezete a „civil" fel-használóéval? Net és jog

TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG

Az internet, mint média – Hova lett a remélt sok számjegyű növekedés? – Az internetes hirdetési piac helyzete (esettanulmányok) – Semmi sin-csen ingyen... (Fizetős tartalmak és szolgáltatások. Miért adunk pénzt és miért nem?) – Virtuális vagy valódi valóság? Reklámértékesítés és új üzleti megoldások – a „felület, a tartalom és a pénz viszonya"

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM PROJEKTEK: Kormányzati web – NAVA és/vagy NDA? – **AZ INTERNET MINT MUNKAESZKÖZ:**
Üzleti kommunikáció a neten – Milyen a jó vállalati portál? – Távmunka: mítosz és valóság – **FUTUROLÓGIA: MOBILINTERNET, A BROADBAND ÉS TÁRSAIK:** Tíz év múlva... és jövőre?!

Főtámogató:

A MATÁV CSOPORT TAGJA

Fővédnök:
Kovács Kálmán
miniszter

ÉRDEKLŐDNI A KÖVETKEZŐ TELEFONSZÁMOKON ÉS CÍMEKEN LEHET:

Tel.: 391-5889, Fax: 391-5890, media@mediahungaria.hu

www.mediahungaria.hu

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prím Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: **548 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben (**ekiss@prim.hu**), levélben vagy faxon, továbbá a **prim.hu** weboldalról kiindulva a megrendelőlap kitöltésével; valamint a Magyar Posta Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstarifák: megtalálható a **prim.hu** legalsó soráról elindulva.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Őrház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjeszti:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK

HU ISSN 1219-9001

SZEPTEMBERI SZÁMUNK HIRDETŐI:

A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja, az INK példányszámát a MATESZ auditálja.

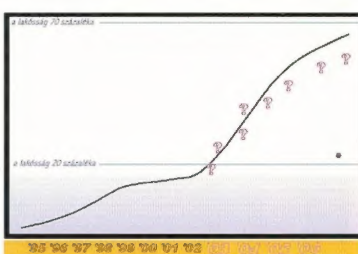
A magazint rendszeresen szemlézi az »OBSERVER« Budapest Médiafigyelő Kft.

Végleg elmegy a hajó?

Lapunk megjelenésével egy időben fut ki **Visegrád** felé a **Médiahajó** és annak integráns részeként az **Internethajó 2002.**
Enyedi Nagy Mihály a Médiahajót beharangozó sajtótájékoztatón a **politikai-közéleti kirándulás** 12 évét felidézve elmondta, hogy olykor sima vízen, olykor hullámokon lehetett hajózni, és a széljárás sem volt mindig egyforma. Őt követve kellett e sorok írójának az Internethajó navigátoraként a hajó programját ismertetni, s a jelenlegi helyzetről nem jutott eszébe más, vízhez illő jelző, mint hogy álló... **Állóvíz.**

Cirka két éve (lényegében azóta, hogy először kapta a középső Médiahajó az **Internethajó** elnevezést) alig-alig lép előre ezen a fontos területen az ország, az internetezők számának gyarapodása is lefékeződött, s általánossá vált a stagnálás. Ezt lehet magyarázni a **dot-kom válsággal** vagy az **informatikai recesszióval**, de azért az már mégiscsak furcsa, hogy az elmúlt években nemcsak a fejlettebb nyugati államok **húztak el tőlünk**, hanem néhányan a volt szocialista országok közül is...

Az internetes penetráció növekedésének lendülete minden országban csökkent, ami természetes is, hiszen az **exponenciális görbének** valahol a telítettséget jelző egyenes közelében kell kisimulnia. Hogy a matematika nyelvén írjuk le a függvényt: a görbe egyre enyhébb meredekséggel tart aszimptotikusan ehhez az egyeneshez. Csakhogy amíg más országokban az egyenes a lakosság **60-70%-ánál** (a fejletlenebbek esetében mondjuk **50%-ánál**) van, nálunk mintha valaki **20%-ra** helyezte volna a lécet: a penetrációs görbének ezt a szintet sehogy sem akaródzik átlépnie...

Az Internethajó szakmai konferenciája éppen ezért idén egyetlen kérdést tűzött napirendjére: **ki mit tesz az internet elterjedéséért, az internetezők számának gyors növeléséért?** A miniszterektől, államtitkároktól, informatikai, távközlési és szolgáltatócégek vezetőitől, a szabályozások, törvények megalkotóitól és betartatóitól erre várnak feleletet a hajó utasai, lényegében mi mindannyian, akik egy hajóban, **egy csónakban evezünk.** Aki időben hozzájutott az **ink** mostani számához, annak figyelmébe ajánljuk a **www.mediahajo.hu**, illetve az **internethajo.hu** oldalon fellelhető linkeket az online konferenciaközvetítéshez. Aki nem, annak az említett címeken, a **Prím Online-on** és a következő **ink**-ben beszámolunk róla, hogy ki miként érzi: új pályára állítható-e a görbe?

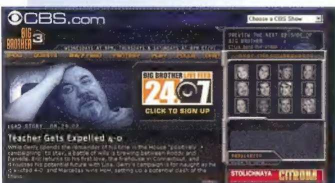
A válaszokra nemcsak az információs vagy a tudás alapú társadalom megszületése, hanem a gazdasági fellendülés érdekében is szükség van, hiszen ha elegendően interneteznének, beindulna az online marketing, az e-kereskedelem, a portálépítés, s új szelek hajtanák a gazdaság hajóját is. Ám ha a kérdésre nem találjuk meg a feleletet, akkor **végleg elmegy a hajó...**

Vértes János Andor

híreink

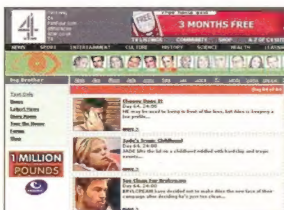
A fanyalgó 007-es webügynök jelenti

A Nielsen/NetRatings internetes forgalomelemző cég jelentése szerint augusztusban a **CBS.com** website-ját több millióan látogatták meg. A látogatók 60%-a vagy a „Big Brother 3", vagy a „Túlélés Thaiföldön" show oldalára volt kíváncsi. Hasonló eredményeket tudhat magáénak a **www.Channel4.com** is, ahol a „Big Brother 2002" műsor hatására 40 millióról 163 millióra nőtt a letöltött oldalak száma egy hónap alatt.

A honlapokról megismerhetjük korunk hőseinek tucatéletrajzát s magvas gondolatait az életről: „Az élet egy játék." „Soha nem szerettem még úgy senkit, mint magamat." „Legyek boldog, és elsősorban önmagamat szeressem."

Hosszú utat tettünk meg a visszafejlődés útján, mire elérkeztünk az össznépi őrület eme mélypontjához. A közönségesség dicsőítéséhez, az intimitás totális szétzúzásához. Valójában eddig sem technikai, csupán ízlésbeli akadálya volt annak, hogy közös élménnyé tegyük, amit eddig titkos fantáziáinkban, esetleg erre szakosodott műintézményekben vagy az internet pornósite-jain éltünk ki. A nyilvános meglesés vágyát a jó ízlés korában kicsit mindig megkeserítette a meglesettek kiszolgáltatottságának és megalázottságának tudata. A színház, majd a film úgy szolgálta ki a voyeurvágyakat, hogy igyekezett „lélekképítő" történeteket bemutatni, s végső mentségként mindig ott volt, hogy ez az élet csak „mintha" élet. Mára a dölyfös elitkultúra, amely még különbséget tett illendő és nem illendő között, szétmorzsolódott a fogyasztói társadalom tömegízlésének tépőfogai közt. A tömeg kenyeret és cirkuszt követel, mert unja monoton életét (a média pedig megadja neki, hiszen ebből él). Elvesztett élményei és intimitása helyett másokéra vágyik. Saját érzései helyett másokét szeretné átélni.

Újabb és újabb határokat lépünk át, újabb és újabb, korábban szent értékek kerülnek a lomtárba. A nyilvánosság mindent szentesít. Kíváncsian várjuk a magyar statisztikákat: vajon hányan gondoljuk még úgy, hogy „az élet nemcsak egy játék"?

(Szendi)

Szendi Nóra 2002.

A 007-es webügynök a JPEG-vírusról

A szirénázó mentő nagy csikorgással fékez le a ház előtt, és szkafanderes emberek ugrálnak ki belőle. A szomszédok riadtan adják egymásnak tovább: Briant egy ismeretlen számítógépvírus fertőzte meg. 2053-at írunk. Az eset 51 év múlva fog megtörténni. Most, 2002-ben még csak a JPEG-vírust jelenthetjük be. A JPEG eddig egy ártalmatlan elektronikus képformátum volt, leszámítva a gyermekpornóképeket. Most azonban a McAfee bejelentette: már nincs elvi akadálya annak, hogy a vírusok JPEG-fájlokba rejtőzve fertőzzenek meg gépeket, ha a fejlesztések teret adnak az ötlet megvalósíthatóságának. Sokan vitatják a bejelentés komolyságát, mondván, a McAfee csak fontoskodik. A vállalat azonban e Kasszandra-jóslattal a szoftverfejlesztő cégeket szeretné jó irányba befolyásolni. Mert, ugye, ha a Microsoft tudta volna, amit ma tud, az Outlook nem tudná azt, amit ma tud. Most még nem késő, Brian még meg sem született.

Már a JPEG is fertőzhető!

Az idő pénz

Ezért érdemes **órát** is inkább az interneten választani, s csak azután felkeresni a megfelelő szaküzletet. **A Borkutime Kft.** éppen lapzártánk idejére készítette el azt az oldalt, amelyből idővel egy ilyen központi **„időkalauzt"** szeretnének kialakítani – talán ezért is nevezték el **Timecenternek.**
A **www.timecenter.hu** címen az ember hajlamos egy kicsit **elIDŐzni**, mert a felső kék mezőben muszáj figyelni, hogy az ízlésesen megrajzolt oldal óráján a körbeugráló másodpercmutatót követi-e a nagy- és a kismutató, de végül belenyugszunk, hogy azok megmaradnak az órásboltok kirakatában megszokott 10 óra 10 perces **„alapállásban"**.

Az oldal új, ezért sok minden csak ígéret (talán mire olvasóink kézbe veszik a lapot, elkészül), ám például a **Casio** márkanév alatt már szinte az összes **„almárka"** minden típusát megtaláljuk. A legfrissebb újdonság a **TOUGH SOLAR** rendszerrel működő **PROTEK PRT 50-es** típus, amely digitális iránytűvel, valamint magasság- és légnyomásmérő funkcióval is rendelkezik. A Casio egyébként is a **Data Bank** kronométerek nagymestere. Aki nem telefonszámot vagy internetcímet akar tárolni, de otthon soha nem találja a tévé távirányítóját, annak szintén azt ajánljuk, hogy itt nézzen körül, miként annak is, akinek néha hangjegyzetek készítésére van szüksége.

Bár a **Citizen** inkább az elegáns, mutatós órákra koncentrál, azért itt is akad egy-két olyan darab, amely jóval túlmegy az időmérésen: ez a gyár készítette el például a világ első olyan karóráját búvároknak, amely **analóg mélységmérővel** is fel volt szerelve. Akinek viszont ilyesmi nem kell, csak azt szeretné tudni, hogy hány az óra, azt ajánljuk, kattintson a **Vectorra** – mind a női, mind a férfikollekcióban talál szép formájú, elegáns karra valót...

Természetesen az árakról szintén fellelhető információ az oldalon, úgyhogy ez is befolyásolhatja a nézelődést: a helymeghatározás nyilván többe kerül, mint a sima időmérés... De azért ne feledjük el, amivel kezdtük: az idő (önmagában is) pénz!

Adókedvezmény

Az Országgyűlés előtt lévő gazdaságélénkítő csomag részeként azok a vállalkozók, akik a lakosság részére széles sávú kábeles internet-összeköttetést építenek ki, a beruházási költség 50 százalékát leírhatják majd adójukból – közölte *Kovács Kálmán* vasárnap Budapesten, a 100 napot értékelő városligeti kormányrendezvényen.

Prím Prémium

A Prímposta levelezőrendszer – amely ma már magyar, angol, német, román, szlovák, cseh, francia és lengyel (rövidesen pedig spanyol, eszperantó, olasz és norvég) nyelven is használható, beleértve az említett nyelveken végzett helyesírás-ellenőrzést – eddigi ingyenességét megőrizve néhány rendkívül olcsó, ám mégiscsak fizetős szolgáltatást vezet be, egyelőre kísérleti jelleggel. Havonta egy villamosjegy áráért 10 MB-tal megnövelhető a tárterület, vagy reklámmentesíthető a Prímposta felülete. A későbbiekben tervezik a vírus- és spamszűrést, valamint a Prémium szolgáltatás kiterjesztését azokra a levelezőrendszerekre, amelyek Prímposta-motorral működnek (Index, MNO, Est, Habostorta, Népszava stb.).

A budapestiek voksáért

Zajlik a választási küzdelem a weben is. Az elmúlt hónap új magyar site-jai közé tartozik a **www.demszky.hu**, a **www.schmitt.hu** és a **www.gynemeth.hu**.

Bérelt vonalon is free

A FreeStart 2002. szeptembertől ingyenes internet-hozzáférést kínál üzleti előfizetők részére menedzselt bérelt vonalon. A FreeStart elsőként alkalmazza hazánkban a világ számos fejlett országában ismert modellt, amely szerint a távközlési vonal díja magában foglalja az internet-hozzáférést is.

MTK Hungária a neten

Megnyitotta hivatalos internetes honlapját az MTK Hungária labdarúgócsapata.
A **www.mtkhungaria.hu** címre kattintva interjúkat olvashatunk az együttes tagjaival és vezetőivel, áttanulmányozhatjuk a részletes statisztikákat, és informálódhatunk az eseményekről.

Az éjszaka képei

A Big Brother, a Való világ és a Farm együttvéve nem lehet olyan izgalmas, mint az a lehetőség, amelyet a Camnet Kft. kínál. Nem csupán nézni és irigykedni, hogy mások milyen jól buliznak, hanem ott lenni, részesévé, netán főszereplőjévé válni egy feledhetetlen éjszakának!

A www.camnet.hu oldalon olyan portál épül, ahol számos szórakozóhelyről, diszkókból, pubokból, klubokból és kaszinókból láthatunk-hallhatunk majd webkamerák segítségével élő közvetítést, s ha valamelyik hely csábításának nem tudunk ellenállni, hát odamehetünk, s be is kapcsolódhatunk. Ehhez persze a jó hangulat képei mellett sok-sok információ is rendelkezésünkre áll: milyen programok vannak vagy lesznek az adott helyen, milyen az étel- és italválaszték, barátságosak-e az árak, stb.

A site építői azt a cseppet sem kis feladatot tűzték maguk elé, hogy az éjszakai élet minden színét és ízét egy helyen elérhetővé tegyék, a legkülönbözőbb helyekről és szórakoztatási formákból adjanak nem csupán ízelítőt, de teljes étlapot. S ehhez hozzátartozik, hogy az állandó webkamerák mellett eseti közvetítést is vállalnak; ha valaki felhívja a figyelmüket egy ígéretes eseményre, a helyszínre mennek, s hordozható kamerájukkal azt a bulit is filmezik, közvetítik. Megismételhetetlen pillanatok, felejthetetlen emlékek kerülnek így fel a site-ra, amelyeket azután utólag is megnézhetünk, mutogathatunk, ajánlhatunk. Igen, mutogathatunk, mert a webkamerák képeit a tervek szerint MMS-szolgáltatás keretében elküldik mobiltelefonunkra, s így illusztrálhatjuk is a beszámolót az évszázad koncertjéről, partijáról.

Egy rövid ismertető keretében nehéz latolgatni a lehetőségeket, hogy mi mindenre lesz még jó egy ilyen site. Képzeljük csak el a következő jeleneteket:

„Anyúúú, kérlek, engedj el abba a pubba, hidd el, tök rendes hely, cseppet sem veszélyes, csak ülünk és beszélgetünk, egy csomó rendes srác, egyáltalán nem elvont fejek... Nézd csak meg a camnet.hu-n, majd integetek..."

„Ugyan, drágám, az az étterem egyáltalán nem kupleráj, szolid üzleti hely, semmi sztriptíz, halk háttérzene, tárgyalás a külföldi partnerrel – nem nő, kopasz ötvenes pasi, láthatod a camnet.hu-n..."

„Fantasztikus zene volt, mindenki táncolt, és a Jenő, az a szuperzseni, csak velem, egész este le nem vette rólam a szemét. Ha nem hiszed, gyere, megmutatom a camnet.hu-n..."

S ha nincs kivel megbeszélni, nincs kit rábeszélni vagy lebeszélni, akkor ott van az oldalon a fórum, ahol elmondhatjuk, s dicsekedhetünk vagy panaszkodhatunk is. Ki sem kell mozdulni a szobából, és máris belecsöppenhetünk egy újabb baromi jó társaságba.

A tervek szerint telefonos és SMS-es játékok is színesítik majd a lehetőségeket, amelyek során különböző belépőket, vacsorameghívásokat, koktélokat stb. sorsolnak ki. A fórumot hamarosan SMS-en keresztül is elérhetjük majd, ami akkor válik igazán érdekessé, ha a helyszíneken nemcsak webkamerák, hanem infoterminálok is lesznek. Márpedig az oldal tulajdonosai ígérik, hogy lesznek, s akkor az egyik helyszínről a másikra is üzenhetnek egymásnak a bulizók, kikapcsolódni vágyók.

Nők behálózva

„Behálózva – Nők és a net" címmel jelent meg a MINők Kiskönyvtár első kötete a MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete) kiadásában. Ebben a témában Magyarországon könyv még nem íródott, s így a maga nemében kuriózumnak számít.

A MINők (**www.minok.hu**) tavaly májusban alakult – ősszel jegyezte be az egyesületet a **Fővárosi Bíróság** –, s egyik első „**akciójukként**" tavaly ősszel két témában írtak ki pályázatot. Internetező nőket kértek meg arra, hogy írják le, hogyan hálózódtak be: hogyan lettek számítógép- és internethasználók, illetve mi a legemlékezetesebb internetes történetük. Már a pályázat meghirdetésekor gondoltak arra, hogy a pályaművekből majd könyvet készítenek, elsősorban azoknak a nőknek, akik még nem használják az internetet, de kacérkodnak a hálóra való csatlakozás gondolatával. És a tervezett könyvet azoknak a nőknek is szánták, akik ugyan már rendelkeznek internet-hozzáféréssel, de csak ritkán – havonta, kéthetente, hetente – használják, mert nem látják még az erényeit, az értékeit, nem érzékelték még saját bőrükön az előnyeit. A könyv végül is **Kanada budapesti**

Bábel tornya

A könyv egyes fejezetei a pályázatokra épülnek. Annak idején 45 nő 48 pályázatot küldött be kis falvakból, nagyvárosokból és a fővárosból, de Erdélyből, a Vajdaságból, Japánból és az USA-ból is érkeztek írások. Ezekből húsz pályamű került be a „Behálózva – Nők és a net" című kötetbe. Az írásokat a szerkesztő egy-egy témakör köré csoportosította, például: internetes kapcsolatok, számítógép és az ember, munka, tanulás, család, internet-szerelem, idősek a neten stb.
Az alábbiakban néhány részletet emelünk ki a pályázatokból.

Dr. Ujj Katalin: „A net, noha a PC-hez, a személyi számítógéphez kötődik, nem egyezik azzal. A PC-ben rejlő lehetőség annyi, amennyit a család ural. A net mindaz, amit a netező emberek összesen birtokolnak. Tudásban, ötletben, humorban, ízlésben."

Eti: „Petyi, a számítógépem és az internetháló egy önbizalomhiányban szenvedő fiatal nőből magabiztos embert faragott."

Dr. Mező Imréné (65 éves): „Bármit meg tudok keresni az interneten, sokkal gazdagabb lettem általa. Mindenkit csak biztatni tudok, nem számít a nem, a kor, bátran kezdje el! Én nagyon szeretem!"

Narancsbőr elleni küzdelem helyett...

A MINők célja hosszú távon az, hogy sajátos eszközeikkel hozzájáruljanak az információs társadalom építéséhez, az internethasználat nagyfokú elterjedéséhez. Eközben segíteni kívánják a nők öntudatosodását, képességeik mind szélesebb körű kibontakoztatását is. Mindezt a nők saját megelégedettségén túl azért is, hogy a társadalom értékeit növelni tudják, valamint gazdagabbá tegyék a nethasználó nők ismereteivel, tudásával, tapasztalataival. ***„Hosszú távon bízunk a valódi esélyegyenlőség kialakulásában az internetes világban, az információtechnológiai és az infokommunikációs iparban, valamint az egész társadalomban egyaránt"*** – olvasható a Behálózva című könyvben. Közép- és rövid távon virtuálisan, valamint a való világban is olyan közösségeket szeretnének létrehozni, amelyek tagjai támogatják egymást, szolidárisak, s képesek egyenrangúságon alapuló partnerkapcsolatok kialakítására közös munkájuk, közös szabadidős tevékenységeik során. Tenni kívánnak a nők számítógép- és internethasználatának elmélyítéséért, és olyan tartalmakkal kívánnak megjelenni az interneten, amelyek túlmutatnak a hagyományos női lapok tartalmán, és az előbb említett céljaikat szolgálják. ***„Jobban foglalkoztat bennünket adott esetben az, hogy hány nő jutott be a magyar parlamentbe, vált miniszterré, tölt be közjogi méltóságot, milyen a nők közéleti részvétele, vagy az, hogyan tudnának együttműködni a magyar női civil szervezetek. És inkább foglalkoztat bennünket az afgán feministák véleménye, az új informatikai minisztérium felállítása és majdani tényleges működése, mint a narancsbőr elleni küzdelem."***

A magyar civil nőszervezetek között a MINők sajátosságát az egyesület nevében szereplő „internetező" szó adja, ugyanakkor az internetet valójában eszköznek tartják. Úgy vélik, a net helyes és hatékony használata információkkal és kapcsolatokkal gazdagíthat minden internautát. A MINők szerint a civil társadalom szerveződésének egyik kiváló színtere a világháló.

Tagjaik valamennyien rendszeres internethasználók, többségükben nők, de néhány férfi is megtalálható közöttük. Szeretnék, ha az általuk kialakított virtuális és valós közösségekben egyensúly lenne a világ női és férfiszemléletmódja, feminin és maszkulin oldala között, de ahol elsősorban mégis a nők mutathatják meg magukat, többek között szaktudásuk és élettapasztalatuk alapján.

nagykövetsége támogatásával készült el, a **MINők** szakembergárdájának munkájával.

A könyv egyik olvasója azt mondta, hogy olvasás közben úgy érezte, mintha az interneten lenne. Mindezt arra a szerkesztési elvre értette, hogy bár a pályázatok adják a kötet gerincét, a már említett tematikus elrendezésben, de ahogy a linkek esetében a neten, itt a könyvben lehet ki-kikacsintatni a pályázatokhoz kapcsolódó netes témákra, lehet tovább bővíteni az ismereteket. Mindez-

Nagy Kata: „Én úgy érzem, hogy az emberiség az internet által mégis felépítette Bábel tornyát. Elérhetővé vált a világ minden pontja, legalábbis az információk szempontjából, mindenki számára."

Sz. B. G.: „Közelebb került a világ... Mindemellett több időt szentelhetek gyermekemnek, férjemnek, megpróbálom visszaadni mindazt, amit a régi korok asszonyai adtak családjuknak. Csak mindezt kemény, férfias munka mellett, éjjel-nappal bekapcsolt mobiltelefonnal és persze az internet segítségével."

Potondi Istvánné: „Köszönöm nektek, drága gyermekeim, és a sorsnak, hogy lehetőséget kaptam megtanulni használni a PC-t. Azóta egy kicsit más a világ számomra. Lett egy ablakom, amely a világra nyílik."

Athalie: „A munkából, ami miatt elkezdtem a számítógéppel foglalkozni, nem lett semmi, de a barátaim által megszerzett számítógépes ismeretek révén sikerült egy itthonról az interneten keresztül végezhető munkát szereznem. A sok kedves ember újra önbizalmat adott: elhittem, hogy érek még valamit, hogy nemcsak a lábam lógázására vagyok alkalmas."

zel az is cél volt, hogy megmutassák a világhálón még kevéssé otthonosan mozgóknak, mi mindenre használható az internet: milyen gazdag tartalom található rajta, s hogyan szövődhetnek segítségével mély emberi kapcsolatok, alakulhatnak ki igazi barátságok. Az érdeklődő **linkgyűjteményeket**, **hálószem-ismertetőket**, netes **alapfogalom-meghatározásokat**, **weblapajánlókat** egyaránt találhat a kötetben. A legérdekesebb talán a **Kitekintés** rovat: olyan, internetről származó írásokat olvashatunk benne, amelyek a határaikon túl élő nők internethasználatához kapcsolódnak. A kötet másik érdekessége a témáját tekintve hazánkban egyedülálló tudományos kutatáson alapuló elemzés, amely a pályázatokat vette górcső alá, és a nők számítógéphez, illetve internethez való viszonyát, hozzáállását vizsgálta.

A kötet – stílszerűen – online is megrendelhető a **www.minok.hu** hálószemen.

Uray Ágnes, egy autista kisfiú mamája: „...már a 12. évemet töltöm itthon, meghosszabbított gyesen. Az internet és a számítógép révén egyszeriben nagy társaságom lett, és a világ vérkeringésében érezhetem magam... Én azt hiszem, az internet és ez a levelezőcsoport mentette meg az életünket."

Usagi: „Rájöttem, hogy az internet a modern világ nagy csodája... Ismeretlen helyek világába vezethet be minket a net, és egész életen át tartó barátságokat adhat. Bátran kijelenthetem: az álmaimat váltotta valóra."

Ruby Vilmosné (71 éves): „Mit jelent nekem a számítógép és az internet? Korszakom ajándékát, időskorom örömét, csodát, ámulatot, a felfedezés élményét. Sajnálatot azok iránt, akik még nem részesei ezeknek, és üzenetet: jobb későn, mint soha."

Türk Sára: „A számítógép új ismeretek megszerzésére késztetett, és hozzásegített ahhoz, hogy ne ijedjek meg a merésznek tűnő kihívásoktól. Amit rajzolok vagy írok, felrakom az általam készített honlapra, ahol bármilyen formában tálalhatom, olyan lesz, amilyennek én elképzeltem magamban. A saját oldalam, a Webmenhely.hu az én birodalmam, minden egyes betűkatona hallgat a szavamra."

Nők lapjai Kanadában

„Minek külön egyesület az internetező nőknek?" – ezt nem egyszer megkérdezik a MINők, a Magyar Internetező Nők Egyesületének tagjaitól, noha ilyen tömörülések máshol is léteznek a nagyvilágban. Kanadában például nem is egy.

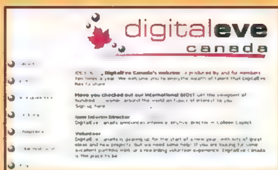
Kanadai Nők Internet Szövetsége (www.herplace.org)

A Kanadai Nők Internet Szövetsége (Canadian Women's Internet Association) azért alakult, hogy hangot és helyet adjon minden nőnek a kibertérben. Szeretnék, ha minden nő otthon érezné magát az interneten. A site egyszerre szolgál adatbázisként és találkahelyként a kanadai nők számára. Több száz linket (Information Resource Centre), vendégkönyvet és levelezőlistákat találhat a honlapot meglátogató érdeklődő.

Digitális Éva (www.digitalevecanada.com)

A Digitális Éva elnevezésű globális nonprofit szervezet a nőket segíti az új médiumban és a digitális technológiákban. Jelenleg kilenc alszervezete van Kanadában Új-Skóciától Vancouverig. Fő célja, hogy fel- és elismertesse a nők médiatechnológiákban betöltött és betöltendő szerepét kortól és származástól függetlenül. Elsősorban hálózatokat hoz létre

programok, cégek, szolgáltatások, tartalomszolgáltatók és más, a nők számára hasznos forráseszközök biztosításával.

Women's Space (www.womenspace.ca)

A Women's Space honlapján négyféle projekt fut:

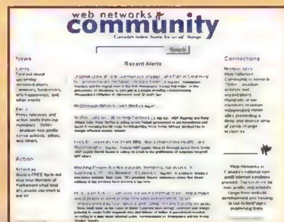
1. E-Quality Project: segíti az információs és kommunikációs technológiák beépülését a nők esélyegyenlőségi törekvéseibe, láthatóvá teszi a nők és a kanadai nőszervezetek munkáját az interneten.
2. Women'space Magazine: ezen a fórumon női aktivisták osztják meg egymással

az internet használatának fortélyait és ehhez kapcsolódó történeteiket, illetve tudományos elemzéseket is közzétesznek.
3. Feminist Heritage Greeting Cards: elektronikus képeslapok küldhetők feminista események, ünnepek, ünneplések és megemlékezések alkalmával.
4. Canadian Women's Internet Directory: a kanadai nőszervezetek listája több témára lebontva, meglehetősen részletesen.

WomensWeb (www.community.web.net/womensweb/about.html)

A WomensWeb a kanadai nőmozgalmat hivatott segíteni azáltal, hogy az internetet mint online kommunikációs fórumot biztosítja a nőszervezetek számára. A projek-

tet az APC (Association for Progressive Communications) Women's Networking Support Programja tartja fenn (**www.apcwomen.org**), amelynek feladata, hogy elősegítse a nők és a férfiak esélyegyenlőségét az információs és kommunikációs technológiák területén, a tervezés, illetve a megvalósítás szintjén egyaránt. Mindezt a kutatás, az oktatás, az információnyújtás, a tapasztalatcsere és a hálózatépítés eszközeivel próbálja elérni.

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Hímnem, nőnem

A Biblia kétségtelenül magán viseli az erősebb nem keze nyomát – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a férfiból lett a nő? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hiszemben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk. Még Freud is azt tanította, hogy a kisfiúk elképzelése szerint kezdetben a kislányoknak szintén volt olyanjuk, csak rosszalkodtak, és elvették tőlük. De akkor jött a feminizmus, aminek az a lényege, hogy a nő is ember. Ám ez csak a kezdet volt, azóta a férfit nap mint nap porig alázza a tudomány. És akkor még jön ez a cikk is.

A kíváncsi kárpitos és a karosszérialakatosok

A tudomány néha meglepő megfigyelésekből indul ki. Egy kárpitos, aki már többször áthúzta két kardiológus rendelőjének kanapéját, egy nap kíváncsian megkérdezte, miért van az, hogy a szövet mindig csak a szélén kopik el, mintha valakik a váróban állandóan „**tűkön ülnének**", s nem tudnának kényelmesen hátradőlve várakozni. A két kardiológus kicsit tépelődött ezen, majd ebből indult el a **menedzser-** vagy **A-típusú** személyiség kutatása, amely feltárta a szívinfarktushajlam és a hajcsárstílus közti kapcsolatot. A karosszérialakatosok viszont a **férfiak** és a **nők** térészlelési különbségeire mutattak rá, amikor felismerték a szoros összefüggést a vezető neme és a kocsin keletkező horpadás között. E megfigyelések egybevágtak patkányokkal végzett kísérletekkel is: a hímek sokkal jobban „**érezték**" a teret, míg a nőstények sokkal jobban jegyezték meg a tájékozódási pontokat. E megfigyelések talaján bontakozott ki a két nem alapvető **gondolkodás-** és **észlelésbeli** különbségeinek kutatása.

Némi eltérés

A különbségek persze az eltérő agyfelépítésből fakadnak **(1.)**. A női agyat sokáig egyszerűen zsugorított férfiagynak tekintették, és a nőkről nem sok jót tételeztek fel. Ám fordult

a kocka, amikor valaki fogott végre egy zsebkalkulátort, és kiderült, hogy a testarányokat is figyelembe véve a nőknek relatíve nagyobb ez a szervük, s ráadásul még aktívabban is működik. Újabb pofon volt, amikor kiderült, hogy eredendően mindenki nőnek indul, s egyesek csak a nemi hormonok hatására alakulnak át férfivá **(2.)**. Eszerint a férfiagy valójában – nézőponttól függően – lebutított vagy továbbfejlesztett női agy. Sajnos a „**továbbfejlesztett**" verziót úgy kell értenünk, ahogy a Microsoftnál szokás: kicsit átpofozott külső, számos új funkció, de lefagyások és hibák tömkelege; a rendszer alapjában véve instabil, s ez különösen családi viták során válik világossá. A hardver sem maga a tökély: a fiúk között 3-4-szer gyakoribb a születési rendellenesség, az autizmus, a figyelemzavar, a hiperaktivitás, a diszlexia és az egyéb szörnyűségek, vagyis agyuk sérülékenyebb és éretlenebb. Ezzel szemben a lányok előbb tanulnak meg beszélni és járni, jobb a memóriájuk, ügyesebb a kezük, jobban tudnak a társas életben alkalmazkodni, szebb a mellük, stb. Aztán a nők sokkal jobbak a kommunikációban is **(3.)**, kitartóbban tudnak figyelni valakire, míg a férfiak örökké félbeszakítanak másokat. A nők fölényt mutatnak olyan összehasonlító vizsgálati helyzetekben is, ahol meg kell nyugtatni vagy győzni valakit, illetve érvelni kell valami mellett. Végül ügyesebbek a metakommunikációban is **(4.)**. Nem véletlen hát, hogy a férfiak utolsó érve sokszor az ordítás és a fizikai erőszak; mindez sajna megint csak a gyengeség jele.
A férfi kutatók elkeseredetten próbálják hát feltupírozni azt a kis előnyt, ami kimutatható. Például a **teremtés koronái** képzeletben jobban tudnak elforgatni térbeli tárgyakat, a női kutatók azonban ezt inkább lustaságnak nevezik, mondván: a férfiak képzeletben mindenféle munkát jobban csinálnak. Aztán a férfiak (a karosszérialakatosok szerint is) jobbak a térbeli tájékozódásban; ez előny a vezetésben meg mondjuk az építészetben, de minden férfi mégsem lehet sofőr vagy építész. Igaz, hogy részegen is hazatalálnak, mint a szódás lova, de ez csak akkor volna evolúciós előny, ha muszáj volna mindenkinek berúgni. Sovány vigasz az is, hogy sokkal több közöttük a kiugró **matematikai tehetség** – az emberek többsége utálja annyira a matekot, hogy ezt hallva nem önti el a sárga irigység.
Szóval a férfiak igen rosszul állnak, de bizonyos okokból szükség van rájuk. Sorsukat leginkább az imádkozó sáskákéhoz lehet hasonlítani: a nőstény a reprodukciós feladatok végeztével felfalja alkalmi férjecskéjét. Humán viszonylatban ez a férfiak rövidített élettidejével illusztrálható. A férj elmegy az életét kockáztatni, a nő pedig otthon söprögeti a barlangot. Ennyi sanyarúságot csak úgy lehet elviselni, hogy a férfi a teremtés koronájának tekinti magát, agresszivitásával látszólag a nők fölébe kerekedik, és vicceket gyárt

Hímnem, nőnem

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

az alacsonyabb rendűségükről. Hiheti, hogy a történelem szekerét a férfiak húzzák, de valójában a bakon feleségek és szeretők fogják a gyeplőt és az ostort.

A férfi és a nő a neten

Persze az internetet ugyancsak a férfiak találták ki, amikor katonásdit játszottak. Sokáig sikerült is távol tartani a nőket, de mára ennek vége, a webpolgárok fele nő. A nemi különbségek témájának kutatása ezzel belopakodott az internet világába is, és természetesen megint a férfiak a vesztesek, mert **offline** hátrányaik **online** is megjelennek.

Férfiak és nők a vitafórumokon

Susan Herring **(5.)** a nők és a férfiak eltérő viselkedését vizsgálta egy tudományos vitafórum anyagát elemezve. Feltűnt neki, hogy a nők főként olvassák, a férfiak meg nagy hangon vitatkoznak. Az aránytalanság után nyomozva rájött, hogy a nőket taszítja az az acsarkodás, amit a férfiak vitának neveznek. Mindegyikük egy-egy kis *Napóleon*, aki éppen meghódította **Európát**, és most metsző gúnnyal teszi nevetségessé a lábánál heverő porszemeket. A nők ezzel szemben olyan udvariasak, lelkesek és

együttműködők (ha meg mernek szólalni), mint egy reménykedő porszívóügynök a legnehezebb terepen.

Más **fórumokat** megvizsgálva Herring hasonló tapasztalatokat szerzett: olykor még a női témákat boncolgató vitafórumokon is a férfiak pöffeszkedtek. Összességében a férfiak stílusát agresszivitás, mások földbe döngölése, öntömjénezés, terjengősség és gúny jellemzi, míg a nők támogatóak és figyelmesek. A férfiak fantáziaszinten megsemmisítik vitapartnereiket, félelmeteseknek akarnak a szemükben tűnni, a nőket ezzel szemben az vezérli, hogy szeretve és megerősítve érezhessék magukat, ezért demokratikusak és megengedőek. A férfiak célja a *kontrol*, a nőké a *kapcsolat* megtartása.

Tudja ezt a két nem is, így aztán az udvarias férfiakat a női listákon gyakran meggyanúsítják azzal, hogy férfinak álcázott nők (és fordítva).

A másik neméének ismerete elvárásokat alakít ki a kommunikáló félben. Amikor férfiak és nők egy komputerrel „**beszélgettek**", és úgy tudták, hogy az nő, akkor kooperatívabbnak és korrektebbnek érezték, míg ha férfinek hitték, akkor úgy ítélték, agresszívebb és versengőbb **(6.)**.

A vitafórumok témafelvetőinek nemét vizsgálva kiderült, hogy azok általában férfiak – pontosabban a nők javaslataira nem szokás reagálni. A női felvetések átlagosan százhúsz szavasak, amelyekre ha jön férfiválasz, az általában kétszer-nyolcszor hosszabb. A nők különbséget tesznek aközött, ha közvetlenül férfinek vagy nőnek írnak, míg a férfiak nem udvariaskodnak, s ez gyakran a nők megbántódásához vezet. A férfiak gyakran eresztenek meg vaskos tréfákat a nők rovására **(6.)**.

A férfiak esküsznek rá, hogy a nők szeretik hibáik felhánytorgatásával gyötörni őket. Nos, egy netes vizsgálatból éppen az ellenkezője derült ki: a másik hibáztatása férfitulajdonság. A férfi kutatók persze azzal védekeznek, hogy az interneten való kommunikáció személytelen, a képernyőt bámulva könnyen elfelejti az ember, hogy a vonal másik végén egy emberi lény ül. A női kutatók szerint azonban ez nem feledékenység, hanem az ököljog elve, ami férfisajátság.

A hálózaton keresztüli kommunikáció, például az **intranetes konferencia** éppen hogy demokratizálólag hat: nincsenek státusjegyek, bőrszín és nem, csak a vélemény létezik. Nem lehet közbe- és leugatni, amint azt a férfiak szeretik tenni, pláne ha nő a megszólaló, és nem lehet tudni, mennyire fontos ember az, aki éppen szót kap **(6.)**.

Elemezve a férfidominanciájú vitafórumok netikettjét, vagyis az új

belépőknek szóló ajánlásokat, kiderül, hogy a rámenősség itt elvárás, szó nincs arról, hogy „**ne szabadna lövöldözni**", „**mások életére, becsületére törni**". A fő szabályt röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy „**becsületes cowboy nem hátulról lövi le ellenfelét**".

Family Life
Online

Marriage Preparation
Marriage Enrichment
Support Ministry
Parish Marriage Ministers
Contact Information

Marriage Enrichment

"5 Speedy Minutes to a Better Marriage"
(Women's World (6/22/99)

What's the one thing any couple needs to make their marriage stronger and more romantic? If you're like most people surveyed recently, you'd say time together - and lots of it

But that isn't so, says marriage researcher John Gottman, Ph.D and author of The Seven Principles of Making Marriage Work. In a recent study of couples, he discovered that the ones who'd turned their marriages around and felt really close now hadn't made any big changes like devoting entire evenings or weekends to being together

Instead, they'd simply started spending five-minute blocks of time together in rewarding ways And you can follow their lead to improve your marriage, he says

The more five-minute connections you're able to make, the better, says Gottman. Why? "Because the more good connections you make, the

Férfinyelv, női nyelv

Hogy a két nem más nyelvet beszél, az gyakran kiderül, amikor félreértik egymást. A neten folyó kommunikáció elemzése rámutat arra **(7.)**, hogy a nők érzelmileg túlfűtöttebben kommunikálnak, gyakran használnak szuperlatívuszokat, felkiáltásokat, véleményeikben és a dolgokhoz való hozzáállásukban sokkal pozitívabbak, kedvelik a **smiley-kat** (☺), sokat kérdeznek, kifejezik kétségeiket, és gyakran szabadkoznak. Ezzel szemben a férfiak szárazak, sok tőmondatot és kevés jelzőt (azt is csak sértőt) használnak, állításaik kizárólagosságot és határozottságot sugallnak, sokat gúnyolódnak.

Míg a férfiak *megoldásközpontúak*, addig a nők *élménycentrikusak*. Ha a férfi szólt, utána odagondolhatjuk: „**Uff, én beszéltem.**" Ha a nő, utána az jöhetne: „**Uff, remélem dumcsizunk még.**"

Fórumokon vizsgálták a férfi- és női stílus közötti különbséget. Minél nagyobb volt a fórum, annál durvább és személytelenebb volt a férfiak hangneme, míg a női fórumokon megmaradt a személyesség, az önfeltárás és a vélemények tisztelete.

A szlenget a férfiak és a nők egyformán használták, ám csak a férfiak káromkodtak – folyamatosan **(6.)**.

Női e-mail, férfi e-mail

Az e-mail betöltötte harmincadik életévét, de nem veszít népszerűségéből, a neten folyó kommunikáció nagy része az e-mail forgalomból áll.

Előnye, hogy meg lehet rágni mondandónkat; ha lassú a felfogásunk, ha rosszul fejezzük ki magunkat, ha élőszóban túl visszafogottak vagyunk, akkor az **e-mail** szárnyakat adhat.

Ezek a szárnyak persze nemenként különböznek, van, akinek albatrosz-, van, akinek kolibriméretet utalt ki a sors.

A nemekre jellemző e-mail terjedelmet *Joyce Cohen* **(8.)** példával illusztrálja: egy jegyespár e-mailben egyeztette esküvője részleteit, majd később ezt emlékül kötetbe rendezte.

A könyv **90%-át** írta a **menyasszony**, **10%-át** a **vőlegény**.

Az e-mail a nőknek az élet adta fecsegési idő meghosszabbítása: lehetőség másokhoz kapcsolódni és kapcsolatokat építeni. Ezért vég nélkül és színesen írnak mindenről, ami történt, ami történik, és ami történni fog.

A férfiak számára az e-mail eszköz, amelyet célszerűen és hatékonyan kell használni a dolgok intézésére. Ezért szófukarok és célratörők. Egy férfi e-mail már bőbeszédűnek számít, ha több szerepel benne, mint az, hogy „**oké**". Ez a szűkszavúság érdekes ellentétben áll az egyéb online fórumokon mutatott férfi-bőbeszédűséggel, ahol, ugye, a lényeg a hencegés. Az e-mail azonban más. A nőnek *lehetőség*, a férfinak *feladat*.

Akad persze kivétel. A férfiak félszegek a vallomások és bűnbánások terén, ám ilyenkor megszalad a kezük a billentyűzeten, s amit nem tudnak élőszóban elnyögdécselni, azt elektronikusan akár szonettben is képesek előadni. Máskülönben viszont értetlenül állnak szerelmük betűzuhatagával szemben.

A férfiak és a nők közti e-mailezésre áll az, amit *J. M. Gottman* házasságkutató a férjek és feleségek alapvető konfliktusáról mond **(9.)**: a feleségek beszélgetni szeretnének, vagyis elmondani és meghallgatni azt a sok-sok érdekesnél érdekesebb eseményt, ami napközben történt, a férfiaknak ez viszont olyan, mint amikor az inkvizíció kazamatáiban spanyolcsizmával húzzák ki szavanként az infót a szerencsétlen áldozatból, aki nem érti, mit akarnak tőle hallani.

He-Mails, She-Mails: Where Sender Meets Gender

By JOYCE COHEN

WITH their wedding party scattered across 3,000 miles, Gladys We and Tony Nathan did much of their wedding planning by e-mail.

For their first-anniversary gift last September, their bridesmaid Grace Cheng compiled all the wedding correspondence into a handmade book. About 90 percent of the book consisted of messages sent among the bride and her bridesmaids. A paltry 10 percent was messages among the men.

The women held forth not just on wedding minutiae like heel height and earring style, but also on a whole lot more stories about our days.

Maria Murnane and her father, Mike Murnane, say he is more expressive in his e-mail to her than in person

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Hímnem, nőnem

A helyzet eltérő értékelése abból fakad, hogy a nőnek a beszélgetés a kapcsolat érzelmi megerősítését jelenti, a férfi meg akkor beszél, ha álláspontját akarja kifejteni **(3.)**. A **válaszolási késztetést** illetően szintén van pár napnyi különbség. A nők azonnal felelnek, s ha nem tudnak a maguk kimerítő módján írni, akkor is megeresztenek egy sort. A férfiak viszont, éppen mert kelletlenek, még ha el is olvassák a levelet, nem válaszolnának rögtön, hanem alszanak rá egyet.

Nők és férfiak internetfüggősége

Internetfüggőség az internet megszületése óta létezik. Az anonimitás, a szabadság és a bármikori elérhetőség új lehetőségeket teremtett a vágyaiban frusztrált emberiség számára. Ilyen még nem volt: tetszőleges nemű, korú, külsejű és anyagi helyzetű emberekké válhatunk a neten. Hogy a két nem miként él ezzel a fene nagy szabadsággal, szintén izgalmas kérdés **(10.)**. A férfiak magányos farkasok, kalandot, dominanciát és szexet, míg a nők közeli barátságot, románcot, egyszóval emberi kapcsolatot keresnek az interneten. A tipikus internetfüggő férfi vagy online játékokkal éli fel Matáv-kedvezményét, vagy pornósite-okon és szextémájú chatroomokban teremti meg azt, amit az élet nem ad meg neki, esetleg műveltségét fitogtatva *Dosztojevszkijre* hivatkozva szerencsejátékokkal őrli fel a család idegzetét és vagyonát.
A nők az életükből hiányzó barátnőket vagy a szintén hiányzó romantikus szerelmi partnereket keresik. Szeretnének támogatást, biztatást, megerősítést kapni – akár arctalan barátnőiktől és partnereiktől, akik olykor később nőnek bizonyulnak. De hát ki volna megértőbb szerető, mint egy nő?
A két nem közti különbséget valaki úgy fogalmazta meg, hogy a nők hajlandók a szexre, csak hogy beszélgethessenek, a férfiak pedig hajlandók még beszélgetni is, csak hogy szexelhessenek. Ha a terveid között szerepel, hogy internetfüggő és cyberflörtölő leszel, akkor ezt a különbség miatt nemekre lebontott tanácsokkal tudjuk támogatni:
Férfiaknak ajánlott **(11.)** figyelembe venni a nők tartózkodó sajátosságát, hogy szeretik kéretni magukat még **cyberszex** esetén is, hogy szeretik az őszinteséget és a nyitott kérdéseket, s nem szeretik a rámenősséget.
A nőknek szánt tanácsok **(12.)** legfontosabbika: minden férfi fejében két nő él. Az egyik a mama, akit otthonról hozott, és egy másik, akit ő szeretne hazavinni. El kell dönteni, hogy a végzet asszonya akarsz-e lenni, vagy a megértő nő, akinek a vállán lehet zokogni. További szempont, hogy a férfiak számára fontos az irányítás, még akkor is, ha az ellenkezőjét állítják. Végül el kell dönteni, hogy **erotikát** vagy **pornográfiát** akarsz-e. A végén szokott kiderülni, hogy nem mindegy. Persze nem kéne, hogy a nemek csatája a neten is tovább dúljon. Ehhez azonban fel kellene gyorsítani a férfiak evolúcióját, vagy a nőknek kellene lemondaniuk arról, hogy emberszámba vegyék őket.

Ajánlott site-ok:

1. www.sote.hu/magtud/szg_magatart.htm#ink*
2. www.lelekbenotthon.hu/article.php?sid=35*
3. www.umm.maine.edu/BEX/students/MarkTripp/mt320.html
4. www.bvte.ecu.edu/ACBMEC/p1999/Griffin.htm
5. cpsr.org/cpsr/gender/herring.txt
6. nimbus.ocis.temple.edu/~jvaughn/papers/litrev.html
7. research.haifa.ac.il/~jmjaffe/genderpseudocmc/gender.html
8. www.nytimes.com/2001/05/17/technology/17TALK.html
9. www.diocesephoenix.org/familylife/speedy_minutes.htm
10. www.netaddiction.com/gender.htm
11. www.victoriapoint.com/cyberflirtmen.htm
12. www.victoriapoint.com/cyberflirtwomen.htm

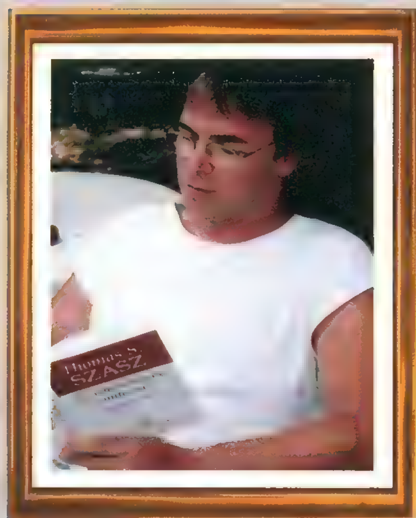
* Melegen ajánlott, a szerző írása.

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Folytassa, CSS!

Bár már régen vége a nyárnak, leégni még lehet website-unk gányolt kinézetével. Legjobb ellenszer a CSS, amit kiskereskedelmi kiszerelésben itt olvashatsz. Abból sem csinálunk titkot, hogy mostani terítésünknek van már két előzménye, amit ostromidőben beszerezhetsz az ink szerkesztőségében.

Volt már every a BODY-ról, volt már öröklődés, volt már link. Ezért most csapjunk bele a dobozok (box) és keretek (border) témájába. A könnyebben emészthető pezsgőtablettás változaton még dolgozunk, addig meg kell elégedned az alábbi száraz és rágós táppal. Fogalomtisztázás ürügyén tekintsük meg a következő ábrát:

Minden „tartalmazó" HTML-tag (<p></p>, <div></div>, <H1></H1>, <img...> stb.) tulajdonképpen „kifeszít" vagy elfoglal egy négyszögletes területet az oldalon. Ez a doboz. Például ay illusztráción legelőször is van egy kép (amelyen a szerző igyekszik intelligens benyomást kelteni). De lehetne szöveg is, mondjuk egy bekezdés. Aztán minden ilyen négyszöget körülvehet egy **padding** nevű sáv, amit bélésnek fordíthatnánk, ha hülyét akarnánk csinálni magunkból.
A **padding** után jöhet a **border**, vagyis a **keret**, amely illusztrációnkon szó szerint egy képkeret. A **border** után következő szürke sáv a **margin**, vagyis **margó** nevet kapta a keresztségben.
A nagyszerű (vagy rémisztő?) az, hogy a CSS-ben mindezen tulajdonságot külön-külön be lehet (olykor kell) állítani, ráadásul mind a négy oldal egymástól függetlenül is kezelhető.
Kezdjük belülről!

A doboz és ami benne van

A tartalom méretét a **width** és a **height** kulCSSzavakkal adjuk meg, ahogy a képeknél is szokás. (Bár a méretek mértékegysége sok minden lehet, javaslom a pixel, vagyis **px** használatát, mert a képernyőpontot tekinti alapegységnek, és ezt minden böngésző ismeri. Ha pedig a **Javascript-használat** kerül képbe, másról nem is lehet szó.) Például ha egy bekezdés méreteit magunk akarjuk meghatározni, írhatjuk a következőt:

```
<p style="width:100px; height:100px; font-size:14px; font-family: Times New Roman; font-weight:bold; text-align:justify">Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.</p>
```

A szélességgel nincs is baj, 100px lesz, de a doboz magasságát a szöveg hossza határozza meg, nem az

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

általunk megadott érték. Ez olykor jól jön, de mi ragaszkodhatunk hozzá, hogy ha 100px magasságot írtunk elő, akkor legyen szíves annyi lenni. Ezt az overflow kulCSSzó használatával érhetjük el, hatása pedig a következő:

overflow:hidden	overflow:visible	overflow:scroll
Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem	**Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.**	**Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik,**

Az overflow:auto felállás használata értelmetlen, mert így a böngészőre bízzuk, hogy oldja meg, amit mi akarunk megoldani. A visible kulCSSzó használata látszólag fölösleges, mert annyi, mintha meg sem adnánk az overflow tulajdonságot, ám ha arra gondolunk, hogy Javascripttel ezek a tulajdonságok módosíthatók, akkor máris beindulhat a fantáziánk. A hidden értékkel tudunk ragaszkodni ahhoz, hogy a doboz magassága is a megadott méretű legyen, akár azon az áron is, hogy ami túllóg, azt levágja a doboz széle. A scroll érték pedig egy gördítősávval teszi elérhetővé a levágott részt. Természetesen a doboznak lehet háttérszíne is, ezt a

background-color: bármiszín;

tulajdonsággal fösthetjük oda. Erős idegzetűeknek beavatásjelleggel a Netscape 4.x némely furcsaságával is előhozakodnék. Ha gyanútlanul megadjuk dobozunk háttérszínét, akkor az Netscape 4.x-ben inkább egy *Vasarely*-festményre hasonlít majd, semmint arra, amit elérni szándékoztunk. Ezt csak azért mondom, mert lehet, hogy nem ellenőrzöd ebben a böngiben, de ha a júzernek csak ez van, akkor megnézhetitek magatokat. Ő ezt fogja látni:

border nélkül

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel beteríteni a doboz teljes felületét.

border:none; használatával

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel beteríteni a doboz teljes felületét.

Ezt szelíd rábeszéléssel ki lehet védeni, ha azt mondod:

border: none;

Ez persze fájdalmas veszteség, ha éppenséggel keretet szerettél volna a doboz köré rakni, de valójában bármilyen border tulajdonság megadása megszünteti a problémát. Ám hogy ne aludj nyugodtan, ettől egyből lesz egy másik problémád: a keret és a doboz között megszüntethetetlenül megjelenik egy kis sáv. Ördögi praktikákkal persze minden megoldható, de kérdés, hogy érdemes-e. Ha mazochista vagy, további Netscape 4.x-bugokból mazsolázhatsz a css.nu/pointers/bugs-nn.html címen.

Küzdelem a paddinggal

Na, most jöjjön a padding! Ez egyfajta érzelmi és fizikai távolságot teremt mondjuk két bekezdés között. Ha azt írjuk bele a fenti stílusleírásba, hogy

padding:30px

akkor a „tartalomrész" körül körben megjelenik egy 30 pixel széles sáv.
Megadhatjuk külön-külön, eltérő értékekkel a padding-top, paddig-right, paddig-bottom és paddig-left értékeit,

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Folytassa, CSS!

ekkor aszimmetrikus hatásokat is elérhetünk. Például a bekezdés jobbról-balról nagyobb behúzást mutasson, mint két bekezdés között. Az értékeket a **padding**nál és a további, négyoldalas leírásoknál is megadhatjuk felsorolással, például:

padding:30px 20px 30px 20px;

Amit fontos megjegyezni, hogy az értékek **a felső oldaltól indulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek.** De mint az öreg *Cato* a maga mondókáját, én is elmondom újra, hogy minden oldalt több böngésző több verziójában kell ellenőrizni. A web tele van csalódott fejlesztők írásaival, hogy mennyire összevissza értelmezik a stíluslapokat a különféle verziók. Pl. ha nem adunk meg semmit a **padding**nál, attól még sok böngészőnek van saját elképzelése erről, vagyis értéke nem feltétlenül nulla! És ugyanez vonatkozik a **marginra** is.
A **padding** elvileg a megadott méretű „tartalomrész" köré szervezi magát, és ha annak van egy „**background-color: bármiszín;**" tulajdonsága, akkor felveszi azt. De a Netscape 4.x ez utóbbira is fütyül. Az IE 5.x hajlandó rá, de azért egy kicsit betüremkedik a szövegmezőbe, és kissé összenyomja azt.

Vastag Margó, álmaid rémasszonya

Felrúgva a didaktikus sorrendet, vegyük előre a **margin** tulajdonságot. Ennek kulCSSzavai teljesen rímelnek a **padding**ra (**margin-top** stb.). Viszont a **margin** a CSS-leírás szerint sem szerzi meg magának a „tartalomrész" esetleges háttérszínét. Így tudunk sakkozni azzal, hogy meddig terjedjen a háttérszínünk, és mekkora semleges (a lap hátterével megegyező) üres sáv legyen a „tartalom+padding" körül. Persze lehet **margin padding** nélkül, és padding margin nélkül is! Ugyanez áll a **border** tulajdonságra, azaz akkor használjuk, ha akarjuk.
A **margin**nál megadhatunk **negatív** értéket is! Ezt akkor fogod pozitívan értékelni, ha már találkoztál azzal a problémával, hogy nagybetűk alá szeretnél kisbetűs szöveget szorosan elhelyezni, de az istennek sem megy. Azért nem, mert a böngészők maguktól odabiggyesztenek egy betűmérettől függő margót. Balra látható, amikor nem megy, jobbra, amikor mégis:

margin-bottom:-10px

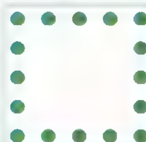
Nagybetű kisbetű	Nagybetű kisbetű

Persze a **margin**nal is vannak megjelenítési problémák. Nem fogod kitalálni, hogy melyik bönginél: a Netscape 4.x-nél. Ha Te megadsz egy margót, akkor ő ezt hozzáadja a saját **default** marginértékeihez. Mivel ezt más böngik nem csinálják (hanem kicserélik a defaultot a Te értékeidre), a margin használata némi óvatosságot igényel, amíg az utolsó, Netscape 4.x-et használó júzer ki nem hal.

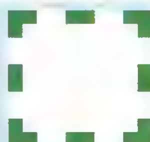
Keretek közé szorítva

Egy **border** megadásához három dolgot kell megmondanunk: hogy milyen **széles**, milyen **stílusú** és milyen **színű** legyen. A szélesség, ha körben ugyanazt a vastagságot szeretnénk, pl. **border-width: 10px** kinézetű, ha pedig minden oldalon más méretet akarunk, akkor mint a **padding**nál, **border-top:10px** stb. vagy **border: 10px 20px 30px 10px**.
A **border-color:bármiszín** leírás megadja a keret színét. Ezt szintén megadhatjuk minden oldalra vonatkozóan más színnel, ami kicsit papagájos, de ha éppen a papagájkereskedésedet akarod hirdetni, akkor jól jön most ez a cikk.
A **border-style** tulajdonság után sokféle keretstílus következhet, amit vagy megjelenítenek a böngészők, vagy nem. Például a **dotted** és **dashed** stílusokat az IE 5.x és a Netscape 4.x nem jeleníti meg, de a 6.x és 7.x verziók már igen.

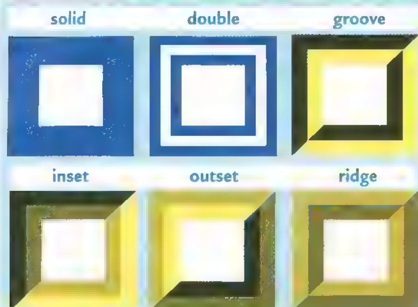
dotted

dashed

Az alábbi táblázat bemutatja a további stílusokat:

Egyéb trükkök is alkalmazhatók ezekkel a stílusokkal, ugyanis egyazon doboz keretének minden oldala lehet más stílusú. Íme, egy nem követendő mintapélda, amelyben négyféle színt adtunk meg, és kétféle keretet:

border-width:10px; border-style:solid double solid double; border-color:yellow blue brown green;

Legyen stílusod!

A stílusleírásban látható, hogy a négy oldalnak megfelelő értékeket szóközzel elválasztva egymás után írjuk, s a felső oldaltól elindulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek.
Azt, ugye, mondanom sem kell, hogy képeket ugyanúgy be lehet keretezni, mint bármilyen más dobozt?
Végül a **border** egyszerűbb leírása, ha nem akarunk kacifántos trükköket, kinézhet roppant egyszerűen is:

border: 10px blue groove;

Mindez természetesen amolyan „azt beszélik" hitelességgel igaz a Netscape 4.x-re. Némi relaxálás után szembenézhetsz a ténnyel, hogy a **border** történet a leggyengébb láncszem nála. Pl. a **border-top** és a többi oldalra vonatkozó értékmegadás nem működik, helyette **border-top-width** stb. használatos. Ez a CSS-nek amolyan *netszképes* tájszólása.
A **border-style**-ra az iménti többstílusú megoldás sem működik. Ha tehát nem megy valami, lelki vigaszt találhatsz a **css.nu/pointers/bugs-nn.html** címen.

A körbefolyás befolyása

A CSS-időszámítás előtti időkben csak képekkel tehettük meg, hogy a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem. Most a **float** tulajdonsággal elérhetjük, hogy szövegünket balról vagy jobbról körülfogja egy másik paragrafus (**float:left;** vagy **float:right;**).

A float:left; hatása

Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni
A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. Mondjuk ugyanezt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, oda találjunk ki valami mást.

Fontos, hogy körbeveendő dobozunknál a **width** paraméterrel adjuk meg a szélességet, mert különben a leghosszabb szó határozza meg azt. Létezik még **float:none;** verzió is – mindenkinek a találékonyságára bízom, mit kezd vele.
A **float**hoz jár egy másik fontos tulajdonság, a **clear**.
Ez sem ismeretlen elem, funkciója ellentétes a **float**tal: a körbefolyás kiiktatása. Ez akkor hasznos, ha meg akarjuk védeni egy elemünket a körbefolyástól. A **clear** tulajdonságnak **left**, **right**, **both** (mindkét oldal) és **none** paraméterei lehetnek.
Az alábbi példa szemlélteti a clear használatát:

Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni
A körbefolyó szöveg illedelmesen megke
kék háttérben megadott szövegünket. M
ugyanezt ne várjuk el Netscape 4.x-ben,
találjunk ki valami mást.
Ez a címsor maradjon szabad

Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni. Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni. Ezt a szöveget szeretnénk körbefolyatni.
A körbefolyó szöveg illedelm
kék háttérben megadott szöv
ugyanezt ne várjuk el Netsca
találjunk ki valami mást.

Ez a címsor maradjon szabad

A kék mezőben lévő szöveg float paramétere „kényszeríti" a címsort, hogy folyja körbe őt. A címsor védekezhet ez ellen:

<H2 style="clear:left;">Ez a címsor maradjon szabad</H2>

BeCSSüld meg ezt a cikket, mert senki nem fogja még egyszer a szádba rágni! Hiába van neked TopStyle vagy valami furfangos webszerkesztőd, olyan, mintha vettél volna egy kínai írógépet. Ha nem tudsz kínaiul, nem fog menni a gépelés sem.

Novák Áron /aaron@szentimre.hu

Legyen saját portálod!

Ha már kinőtted tudásod kereteit weblapkészítés ügyében, ráadásul profi oldal gazdája szeretnél lenni, akkor érdemes szétnézni az ingyenesen felhasználható kész portálok háza táján. De mi az a portál egyáltalán? A www.pcwebopedia.com szerint egy webhely vagy egy szolgáltatás, amely rengeteg információt és különféle szolgáltatásokat biztosít látogatóinak, mint például postaláda, fórum, keresőmotor és online bolt. Tehát egy ilyen oldal birtokosa szeretnél lenni? Ha igen, tisztában kell lenned azzal, hogy a portált folyamatosan fel kell töltened tartalommal, mert ha nem teszed, úgy fog kinézni, mint egy szupermarket, amelyet nem töltöttek fel áruval. A portálmotor csak a munka egyik részét veszi le a válladról, ez pedig az oldal elkészítése. Az interneten rengeteg fizetős portált találhatsz, de azt hiszem, Te valami ingyenesre, sőt még tovább megyek, nyílt forráskódúra vágysz. Az első tulajdonság joggal várható el, ha nem üzleti alapon csinálod a weblapod, a második neked nyújt segítséget munkád során. Tegyük fel, hogy nem tetszik a portál valamelyik funkciója. Semmi gond, át tudod írni! Az efféle portáloknál gondot okoz, hogy a velük készített oldalak kinézete nagyjából hasonló. Ha akarod, úgy átszabhatod az oldalt, hogy a portálmotor készítője sem mondja meg, hogy az az ő rendszerével megy. Csábító lehetőségek, nem? Létezik mindezeket a jó tulajdonságokat magában foglaló portálrendszer? Hogyne, ezért íródott ez a cikk.

Üzembe helyezés

PHP-Nuke a kiszemelt rendszer neve. Töltsd le a legfrissebb verzióját a www.phpnuke.org webcímről. Feltételezem, hogy az üzembe helyezéshez egy webszerver (leginkább az Apache), a MySQL és a PHP fel van téve a kiszemelt gépre. Ezeknek az összetevoknek az installálásáról már írtam korábbi számainkban. Hátha megvan még a polcon egy-egy régebbi ink (leginkább a 2001. októberi). Egy működő Apache-MySQL-PHP összeállítás esetén nagyon egyszerű installálni a portálrendszert. Kitömöríted a tar.gz tömörítvényt, és a létrejövő HTML nevű mappa tartalmát bemásolod a webszerver dokumentumkönyvtárába. Windows-felhasználók, csak semmi pánik, a WinZip megemészti ezt a számotokra kínainak tűnő formátumot is (a tar.gz azt sugallja, hogy az internetre kirakott gépen inkább egy Unix-szerű operációs rendszeren üzemeltesd a portált – a saját érdekedben). Utolsó lépésként az SQL-adatbázist és a táblaszerkezetet kell létrehozni, szerencsére nem kézzel. Linux/Unix-felhasználók így tehetik ezt meg:

```
mysqladmin create nuke
mysql < sql/nuke.sql.
```

Windows-használók nem élhetnek ezzel az elegáns módszerrel, de azért nekik sincs túl nehéz dolguk. Az első parancsot szintúgy lehet alkalmazni, mint az előbb, csak lépj be a könyvtárba. Azután a mysqlmanager.exe-t kell elindítani a mysql\bin könyvtárból. Miután a Register SQL Server menüpont alatt megadtad a szervered adataid, a gyorsmenüben az sql query-t válaszd. Notepadben nyisd meg az sql\nuke.sql-t. Másold be a nuke.sql-ben található szöveget az sql query ablakba. Ezután indítsd el a lekérdezést. (Megjegyzés: szúrd be a nuke.sql fájlba a következő sort: use nuke; mindkét rendszerre vonatkozik!) Készen is vagy.

A testre szabott portál – az ink stílusához igazítva

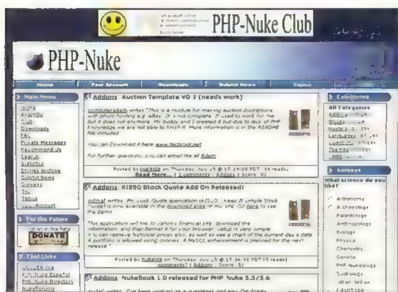
Beállítás

Üzembe helyezted. Vess rá egy pillantást! Indítsd el kedvenc webböngésződet, és üsd be a címsorba, hogy localhost (persze ha nem a saját komputeredre raktad fel, hanem a hálózat másik gépére, akkor annak a nevét). Angol szöveget látsz magad előtt, de semmi gond, ezen változtathatsz. Mint a szöveg is mondja, hozd létre a portál fő felhasználóját. Ezzel tudod karbantartani a portált. Létrehozása nagyon egyszerű, ezt most nem részletezem. Miután készen vagy, lépj be vele a karbantartó-felületre. Angolul van minden, de ezen könnyen lehet segíteni, mégpedig a Preferencesnél. (Itt jegyezném meg, hogy ha valamilyen Unix alatt helyezed üzembe, figyelj rá, hogy a webszervernek legyen írási joga a config.php fájlra, ellenkező esetben a program nem tudja menteni a beállításokat.) Elmentve a változtatásokat láthatod, hogy nem minden lett magyar. Ez is megoldható. A menüpontokat át lehet szerkeszteni, a fennmaradó pár feliratot pedig megkeresheted a HTML-forrásban, és lefordíthatod. Nem olyan sok szöveg marad angol a magyar nyelvű beállításnál. Az admi-

nisztrációs felületen majdnem mindent meg tudsz határozni, először azonban a beállításoknál érdemes az odalnak nevet/logót adni. A logó sajnos a kinézethez tartozik, ezért először keress valami szép témát az oldaladnak. Ezt a www.phpnuke.org címen teheted meg, a Downloads alatt. Nekem a Kaput tetszett, ez éppen benne is foglaltatik a csomagban. Ahhoz, hogy a logót kirakd az oldalra, nem kell mást tenned, mint a logó fájlját bemásolni a themes\Témaneve\images\logo.gif helyre. Az adminisztrációs menüben a Blokkokat rendezd át kedved szerint, és magyarítsd a címeket. Utána a blokkokkal játszd el ugyanezt. Kezd jó irányba haladni a honosítás. Ezután az üzenetek menüpontja alatt töröld ki azt, ami ott van, és add hozzá a saját üzenetedet, vagy hagyd üresen. Itt adhatod meg azt a feliratot, amely a főoldalon volt első indításkor. Ha ez kész, akkor a soron következő feladat a cikkek hozzáadása, avagy a tartalom koordinálása. Ehhez ki kell alakítanod a megfelelő témákat. Nem, most nem a kinézetet befolyásoló témákról beszélek, hanem a tartalmiakról, amelyeket a Témaszerkesztő alatt érhetsz el. Ki kell találnod a témákat, amelyekről majd írni fogsz a portálon. E szerint csoportosíthatod majd a híreket. A témákhoz illő képet is kell gyártani, mert a gyári bombakép nem éppen jó. Igen, a képen egy bomba látható. Szóval a témákhoz rajzolj, szerezz képet is, amelyet ha bemásolsz az images/topics-ba, akkor ki tudod választani a témához. Ezután az új cikk alatt könnyen, gyorsan tudod gyarapítani portálod tartalmát. Fontos, hogy a cikkeket HTML-kódok segítségével formázhatod.

Szolgáltatások választéka dióhéjban

A felhasználókezelés a portál egyik erőssége. A látogató könnyen regisztráltathatja magát. Innentől beküldhet híreket, hozzászólhat a cikkekhez, a fórumot saját néven kezelheti, stb. Az extrafunkciókhoz tartozik, hogy ha nem elég neked a portál szolgáltatáskínálata, akkor könnyen le tudsz tölteni újabb modulokat.

A projekt weboldala

A frissen telepített rendszer

Sőt Te is írhatsz... Csak PHP- és HTML-ismeretekre van szükséged hozzá. Hírlevelet is tudsz küldeni a regisztrált felhasználóknak az adminisztrációs menüből. Vigyázz, ne spammelj ezen keresztül! Csak akkor zargasd a felhasználóidat, ha tényleg valami fontosat akarsz velük közölni. Hosszabb írásokat is felrakhatsz az oldalra, amit az Írások alatt tehetsz meg. Kimentheted az adatbázist, ami fontos művelet, ha adataidat biztonságban akarod tudni.

A sikeres portál ismérvei

Ha tényleg színvonalas oldal boldog tulajdonosa akarsz lenni, nem úszod meg, hogy minden angol feliratot kigyomlálj belőle, és készíts egy új kinézetet. Tudod, milyen rettenetes érzés, amikor a tizedik oldalon látod meg ugyanazt a ruhát, mint amely a Tiéden van? Ugye ezt nem akarod? Ne félj, nem lesz olyan nehéz feladat. Egy meglévő témából kiindulva HTML-ipari ismeretekkel a feladat végrehajtható, de azért némi grafikai érzék is szükséges, hogy a végeredmény ne legyen siralmasabb, mint az egyenruhaérzet.

Egy aprócska megjegyzés: az oldal igen bonyolult, egy gyenge gépen csak cammogni fog! Meglehetősen erős szerver kell az üzemeltetéséhez. Persze mindez a felhasználók számától is függ, nálam itthon egy felhasználót kiszolgál egy Pentium 100 MHz-es gép. Ha nincs lehetőséged szervert üzemeltetni, akkor néhány ingyenes helyen is futtathatod. A lycos.fr nyújt ehhez megfelelő szolgáltatást. Nem reklámozni akarom, de én csak ezen láttam működő PHP-Nuke rendszert.

Készülj fel hát a kemény munkára! Létrehozod az oldalt, beállítod, csinálsz egy új témát, de ez még mind semmi! Az érdemi munka most jön. Egyetlen látogató sem fog visszatérni egy olyan oldalra, ahol napokig semmi változás. Gyakori friss hírek kellenek. Ezt pedig a legegyszerűbben úgy érheted el, hogy sokan látogatnak, mert akkor sokan küldenek be hírt. Ördögi kör, ugye? Ám ez ne vegye el a kedved a portálépítéstől! Ha nem tetszene ez a portálrendszer, ne csüggedj, a következő hónapban a PostNuke kerül terítékre.

WWW.CAMNET.HU

http://www.camnet.hu

Kis Ervin Egon / egon.linux@netpiac.hu

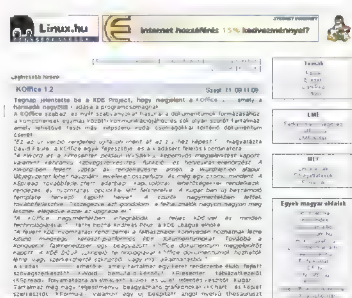
Linux-kaland (I.)

Győzhet-e a ping-win?

Amikor életemben először hallottam a Linuxról, az nemcsak egy másik operációs rendszer, hanem egy másik szemléletmód is volt. A linuxosok fekete képernyőn sorjázó fehér karakterekre bámultak, és adtak ki vuduvarázsszókat. Arra voltak büszkék, hogy a rendszerük negyedakkora erőforrásokkal vígan elfut, mint amekkora egyáltalán a bekapcsoláshoz kell a Windowsnak, nem támadják meg őket vírusok, és főleg nem fenyegeti őket a XXI. század ávója, a szoftverrendőrség. A szabadon terjeszthető, ingyenes, stabil, kékhalálmentes és pingvinbarát operációs rendszer mégsem terjedt el rohamosan a világ – és kis hazánk – otthoni, egyéni felhasználói között. Egészen mostanáig. Ám mára gyökeresen megváltozott a helyzet. A Linuxhoz többé nem feltétlenül szükséges rendszergazdai ismeretekkel rendelkezni, régóta van már grafikus felülete (többféle is), magyar nyelvű kiadása, terméktámogatása, kifejezetten otthoni felhasználók számára készült (desktop-) verziója és így tovább. Azaz itt az idő, hogy az egyszerű halandó is a közelébe merészkedjen.

Szeretném előrebocsátani, hogy a következő sorozat kifejezetten azoknak szól, akik még soha életükben nem mertek belevágni a **Linux-kalandba**, és gyakorlatilag szinte semmit nem tudnak róla azonkívül, hogy a logója egy pingvin. A **Linux-guruk** (akik többek között arról ismerhetők meg, hogy egy bizonyos operációs rendszert hivatalos elnevezése helyett *ringyóz*ként emlegetnek) legjobb, ha már most továbblapoznak, mert úgyis csak felidegesíteném magukat, hiszen az alábbiakban nem szakmai, hanem kifejezetten **felhasználói** (szaknyelven: bambajúzer-) **szemszögből** fogjuk megközelíteni a kérdést, ráadásul úgy, hogy a kaland főkalandora, azaz jómagam, az olvasókkal együtt fedezi fel **pingvinország** tájait.

Az első kérdés, amelyet körbejárunk – mielőtt ténylegesen belevágnánk a kalandba –, a **„miért"**. Azaz miért kellene megismerkedni a **Linuxszal**, amikor tökéletesen elmuzsikál a gépünk a havertól átmásolt **Windows ME**-vel vagy **XP**-vel is? Most persze viccelődhetnénk, hogy akinek tényleg tökéletesen elmuzsikál a gépe valamely **MS-oprendszerrel**, az festi magát. De a viccet félretéve: nekem a **Windows 98** két és fél éven keresztül újratelepítés és különösebb gond nélkül futott a gépemen (azért múlt időben, mert az **IE6** megjelenését már nem vette jó néven). Igaz, ezt úgy értem el, hogy előtte egy éven át számtalanszor újratelepítettem, és hatalmas erőforrások ráfordításával – értve ez alatt a saját időmet és energiámat, valamint a soha nem elegendő **memória-** és egyéb **kapacitásbővítéseket** – szinte már rendszermérnöki ismereteket szereztem Win98-témakörben. Ma már pontosan tudom, mit mivel nem szabad egyszerre használni, mely alkalmazások futtatása után vagy előtt érdemes a gépet újraindítani (amellett persze, hogy ezt a legjobb 4-5 óra használat után mindenképpen megtenni), hogyan kell precízen behangolni a hardver és az oprendszer különböző beállításait, melyeket célszerű elkerülni, milyen szolgáltatásokat szükséges kikapcsolni, és egyáltalán hol lehet azt megtenni. Megtanultam szerkeszteni a **rendszerindító fájlt**, a **registry-adatbázist**, tudom, mikor érdemes a **scandisket** és a **defragmentálót** futtatni, mennyi időnként kell menteni és **back-upot** készíteni, hogyan és mit *nem* szabad nyomtatni, az interneten mit *nem* szabad csinálni, milyen e-mailt *nem* szabad elolvasni, sőt megnyitni – és hadd ne sorol-

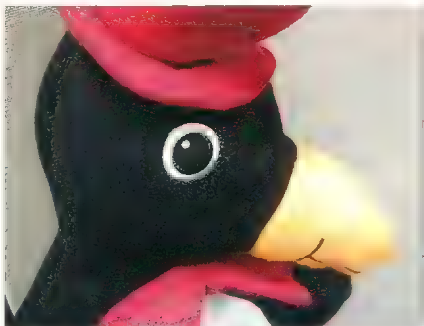

jam tovább... Ha mindezt az energiát a Linuxra fordítom, és arról szerzek meg ennyi ismeretet, már Linux-guru lennék – így viszont csak egy olyan **Windows-felhasználó** vagyok, aki (szinte) rendeltetésszerűen tudja használni a gépét.

Félreértés ne essék: nem gondolom, hogy a Linuxszal nincsenek problémák, sőt! Nagyon is problémás operációs rendszer, ami ugyancsak akkor működik rendesen, ha a felhasználó meglehetősen jól ért hozzá, és (legalábbis eleinte) időt, illetve figyelmet fordít rá. A **grafikus környezet** megteremtése, a minél nagyobb automatizálás és önállóság, a széles körű támogatás és támogatottság – azaz általában minden felhasználóbarát törekvés ugyanazokat a problémákat hozza elő a Linuxnál, amelyekkel a Windowsnál találkozunk: növekvő **erőforrásigény**, gyakoribb **hibák** és **összeakadások**, **kompatibilitási gondok**. Viszont annál több tudás és odafigyelés ma már a Linuxhoz sem kell, mint amennyivel egy jól működő Windowst fenn lehet tartani. Hívői szerint a Linux **stabilabb**, **megbízhatóbb**, **kezelhetőbb**, nagyobb **szabadságot** és ugyanakkor lényegesen nagyobb **biztonságot nyújt** a felhasználónak. Mindezt nem vagyunk kötelesek elhinni, de ha a Linux legalább annyira stabil, megbízható és kezelhető, mint a Windows valamely újabb verziója – és ezt azért nem merném kétségbe vonni –, akkor érdemes vele megpróbálkozni. Még akkor is, ha ma már egyáltalán nem igazak a lényegesen kisebb erőforrásigényre vonatkozó állítások: ha valaki grafikus felülettel szeretne Linuxot használni (márpedig a magamfajta bambajúzer nyilván ezt szeretné), szüksége van egy **MS Office-szintű**, azzal kompatibilis **irodai szoftvercsomagra**, és ha netán még **DVD-t** nézni, zenét hallgatni is szeretne, akkor bizony a Linuxot sem ússza meg gyengébb vassal (a konkrétumokra később kitérünk). Ha eldöntöttük, hogy megpróbálkozunk a Linuxszal, a következő kérdés az: hogyan vágjunk bele? Merthogy a dolog nem úgy működik, hogy bemegyek a **szoftverboltba**, és azt mondom: jó napot kívánok, kérek szépen egy Linuxot! Az eladó (jobb helyeken) rögtön visszakérdez: milyen **disztribúciót** szeretne? De álljunk csak meg egy pillanatra: ha a Linux ingyenes, miért kellene boltban venni? (Megint csak elnézést azoktól, akik már túl vannak ezeken a kérdéseken, de ahogy ígértem, a nulláról indulunk.) A válasz egyszerű: a Linuxot nem *kell* boltban venni, legtöbb verziója **szabadon letölthető** az internetről, vagy lemásolható valaki másnak a telepítőlemezéről. Az abszolút kezdőnek viszont célszerű mégiscsak beszerezni valamelyik disztribúciót, azaz linuxos **telepítőcsomagot**. Ezekből többféle létezik (**RedHat**, **Debian**, **SuSE** stb.), és pénzbe kerülnek. Ám itt nem magáért az operációs rendszerért fizetünk, hanem a csomagért – amelyet jórészt szabadon beszerezhető szoftverekből állítanak össze –, a mellé járó **kézikönyvekért** és a **terméktámogatásért**. Egy ilyen csomag minden szükséges eszközt tartalmaz a telepítéshez, használathoz, irodai munkához és internetezéshez. Ára többnyire **húszezer forint** körül vagy az alatt van, de olyan szoftvereket tartalmaz, amelyekből egy hasonló összeállítás Windows alá **több százezer forintba** kerülne. Arról nem is beszélve, hogy ha az ember egyszer beruház egy ilyen készletbe, akkor – hacsak nincsenek extra igényei – valószínűleg soha többé nem kell pénzt kiadnia frissítésre, fejlesztésre, illetve további munkaállomások szoftveres felszerelésére. Hiszen egyrészt minden frissítést ingyen letölthet majd az internetről (és lesz már annyi gyakorlata, hogy ne kelljen újabb kézikönyv és hivatalos terméktámogatás), másrészt akárhány darabbal bővíti otthoni vagy irodai gépparkját, a csomagban található operációs rendszert és szoftvereket **korlátlanul használhatja**. Ebből egyébként az is következik, hogy ha valaki egy vagy akár több barátjával közösen akar belevágni a Linux-kalandba, nyugodtan megteheti, hogy vesz egy disztribúciót, azután a barátjával

Kis Ervin Egon / egon.linux@netpiac.hu

osztozik a könyveken és a terméktámogatáson. (Mellesleg a kézkönyvek **elektronikus formátuma** telepítéskor felkerül a merevlemezünkre, tehát a kezdő lépések megtétele és az alapvető használati készség megszerzése után már a nyomtatott formátumú könyvekre sincs feltétlenül szükség.)

A disztribúciók közötti választást sok egyéni szempont határozhatja meg. A linuxos társadalom csak addig egységes, amíg a *másik* operációs rendszert kell szidni, de ha a **Linux-disztribúciókról** van szó, rögtön szekértáborok alakulnak. A kezdő linuxosoknak csak azt tudom javasolni, hogy ne feltétlenül hallgassanak valós vagy önjelölt Linux-guru ismerőseikre – aki évek óta használja a Linuxot, netán **rendszergazda**, aki hálózatok működésére felügyel, egészen más szempontok alapján ítél. Nekünk, akik a startvonalnál állunk, nem is mondanak semmit azok a varázsszavak, amelyekkel ők egy-egy disztribúció mellett érvelnek. Amit nekünk érdemes nézni: létezik-e terméktámogatás, milyen kézikönyvek vannak, lehetőleg magyarul, milyen egyéb szoftvereket találunk a csomagban, és egyáltalán mi az, amit elbír a hardverünk. Én a **SuSE Linux 8.0-val** kezdtem, így az elkövetkezőkben e disztribúció segítségével fogunk ismerkedni a Linux világával. Miért döntöttem a SuSE mellett? Mert régóta az az érzésem, hogy ők törődnek leginkább a kezdőkkel, és tesznek a legtöbbet a Linux népszerűsítése érdekében. (Hangsúlyozom: ez az *érzésem*, tehát nem biztos, hogy igazam van. Nem kívánok részt venni a linuxosok disztribúciós hitvitáiban, és nem zárkózom el előle, hogy később, amikor már némi jártasságot szereztem a Linuxban, kipróbáljak más disztribúciókat is.) A csomag előnye, hogy a szokásos összetevők (**KDE grafikus felület, Netscape, Mozilla böngészők és levelezők** stb.) mellett tartalmazza a **SuSE YaST** nevű grafikus telepítő- és hardverbeállító-rendszerét, ami nagymértékben megkönnyíti a kezdők számára a startot. Továbbá megtalálható benne a szövegszerkesztéshez, táblázatkezeléshez elengedhetetlen irodai programcsomagokból kétféle is: az **OpenOffice.org** magyar nyelvű verziója helyesírás-ellenőrzővel, valamint a **Star Office 5.2-es** változata, amely ugyan nem tud magyarul, viszont azok számára vonzó lehet, akik már Windows alatt is ezt használták. A dobozban három magyar nyelvű kézikönyvet találunk. Az első az alapokkal ismertet meg tömören és lényegre törően; az ebben található leírások elegendők egy „sima" telepítéshez és a gép beállításaihoz, de ha már keresztkérdéseink vannak, a vastagabbik kötetet kell kézbe vennünk, amely a **Rendszerkézikönyv** címet viseli. A harmadik, vékony könyvecske pedig a legfontosabb alkalmazások telepítéséhez és használatához ad útmutatást, segítségével használatba tudjuk venni gépünk általános funkcióit a szövegszerkesztéstől a multimédián át a játékokig. A **terméktámogatás** a vásárlástól számított 90 napig érvényes, de ez csak a SuSE magyarországi irodája által biztosított közvetlen, telefonos vagy e-mailes **segítségnyújtást** jelenti – az interneten nagy mennyiségben megtalálható levelezőlisták, leírások, tippek, fórumok természetesen később is rendelkezésünkre állnak.

Miután jól körbejártuk a témát, itt az ideje, hogy meghozzuk a nagy döntést, és belevágjunk a Linux-kalandba. Nekem már itt díszeleg az asztalomon a SuSE Linux 8.0 kellemes zöld színárnyalatokkal díszített doboza – hogy mire jutottam vele, az kiderül az ink következő számából.

baga@vivamail.hu

A chat mint pótlék

Az alábbiakban a chatről szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeimet és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és chatelőkkel.

Előzmények

Kezdjük mindjárt a szóval. Az angolban a chat csevegést, beszélgetést jelent. Valójában egy sajátos eszköz, de (szerintem) valódi beszélgetésre nem alkalmas. Hogy miért, azt később fejtem ki. Csevegés? Már ezt a magyar fogalmat sem takarja pontosan, hiszen ez kötetlen, alkalmi jellegű diskurzus. Az értelmező szótár szerint könnyed, elmélyülés nélküli beszélgetést jelent. Azért sem fedi a valódi tartalmat, mert ugyan itt is lehet elmélyülten értekezni, gondolatokat cserélni, de a felhasználók között nem ez a jellemző, s ez az eszköz nem igazán alkalmas rá. Az a chat, amelyet mi a neten használunk, valódi beszélgetésre azért sem alkalmas, mert a beszélgetés a kommunikáció olyan formája két vagy több ember között, amikor a gesztusoknak, a mimikának, a hanglejtésnek, a hangerőnek, a hangszínnek is nagy jelentősége van (metakommunikáció). Itt pedig senki sem láthatja egymást. Legfeljebb csak elképzelhetjük, következtethetünk rá, hogy a másik fél milyen lehet.

A chaten küldött érzelmi jelek pedig nem mindig a valóságot tükrözik, inkább csak jelzésértékű vagy hamis gesztusok. (A webkamera segítségével ugyan láthatják egymást a beszélők, de ott is egészen másról van szó.)

Szólni kell még a chat szó nyelvészeti jellegéről is. Ez egy újabb, számítógépes kifejezés, amely belopakodott a magyar nyelvbe, és ott – mint egy vírus – fejti ki kedvezőtlen hatását. Éppen elég angol szó épült már be az amúgy is „agyonrontott" magyar nyelvbe, de ezen belül a számítástechnika egy külön – és elég jelentős – fejezetet alkot. Valójában a számítástechnikai szakkifejezések többségének eleve lehetett volna magyar megfelelőt találni, de hagyták az angol szavakat elterjedni. Amit nem lehet és nem érdemes angolból lefordítani, az a szómennyiség annál sokkal kisebb, mint amivel fertőzik a magyar nyelvet. Csak egy példa. Az angol „file" szó úgy került be nyelvünkbe, hogy „fájl". Holott ki lehetett volna találni értelmes magyar megfelelőjét is: pl. adatállomány, adatcsomó stb. Hasonló a helyzet a chatnél is, ám még könnyebb lett volna a fordítás. Például el lehetett volna nevezni „csevegőnek" vagy „csevegőprogramnak", ami tökéletesen kifejezte volna, hogy miről van szó. Ehelyett írásban a fonetikus kiejtése terjedt el (cset).

Látnunk kell, hogy a chat igen sajátos műfaj és eszköz. Eszköz, amely az emberek közötti párbeszédet teszi lehetővé, de amelyet az emberek csak bizonyos fokig tudnak uralni, kezükben tartani, mert a technika állandóan közbeszól, és ahhoz kell alkalmazkodni. A chat sajátossága éppen ebben rejlik. A technikai adottságok miatt a párbeszéd sokszor nem olyanra sikeredik, amilyenre szeretnénk. Hogy mennyire

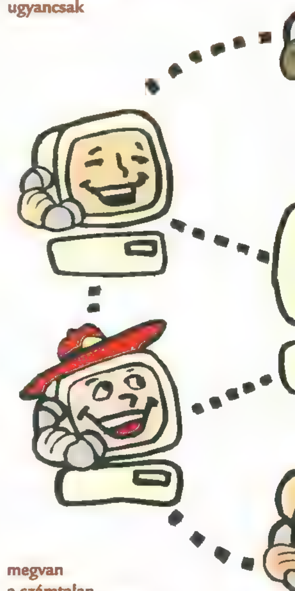

baga@vivamail.hu

sok módosító, akadályozó tényezője van, arról később szólunk. A felhasználó igen hamar, már az első percekben rájön arra, hogy a chatnél nem az van, amit ő akar, hanem az, amit a gép, a technika vagy a másik beszélgető fél diktál, s ehhez – ha akarja, ha nem – alkalmazkodnia kell.
A chatről mint lehetőségről már vagy három éve hallottam, de csak két éve találkoztam vele először egyes honlapokon. Belenéztem – akkor még nem tudtam, hogy ezt „közös chatnek" nevezik –, és elájultam. Nem akartam hinni a szememnek. Először azt gondoltam, hogy ezek tébolyultak. Mi történt velük? Nem tudnak normálisan beszélni? Nem tudják magukat kifejezni? Nem tudnak magyarul? Ezek a kérdések tolultak fel bennem. Nem tudtam, hogy a látott chat még a szelídebb formából való. Egymás után hömpölyögtek a zagyva, látszólag összefüggéstelen szavak, nevetséges neveket, jeligéket olvastam. Később megtudtam, hogy ezek az írók „nickjei", ami becenevet jelent.
Itt is meg kell állni egy pillanatra, mert a nickek legtöbbször nem az író nevét takarják. Jórészt fantázianevek, pontosabban jeligék. Sőt! Most már ott tartanak a magyar chatelők, az ügyesebbek, hogy nem is használnak szókombinációkat, betűtöredékeket, hanem csak grafikai jeleket, a legváltozatosabb formákban, amelyeket éppen a billentyűn megtalálnak. Odáig fejlődött ez a szokás, hogy sokan a jeligéjük mellé színes ábrákat, motívumokat, rájuk jellemző „képeket" tesznek. Hihetetlen fantáziájuk van egyes fiataloknak, amiből az látszik, hogy ehhez van elég idejük, és valójában ebben élik ki magukat. Ma már olyan egyezményes jeleket is kialakítottak, amelyeket magam sem vagyok képes megfejteni. Valójában titkos kódok, üzenetek, és csak azok értik, akik ismerik. Jellemző módon, mivel a chatet fiatalok használják a legtöbben, a jelek és képüzenetek tartalma gyakran szexuális jellegű, de sokan már ott tartanak, hogy ez is leplezetlen, egyértelmű (felhívó jellegű) utalásokkal.

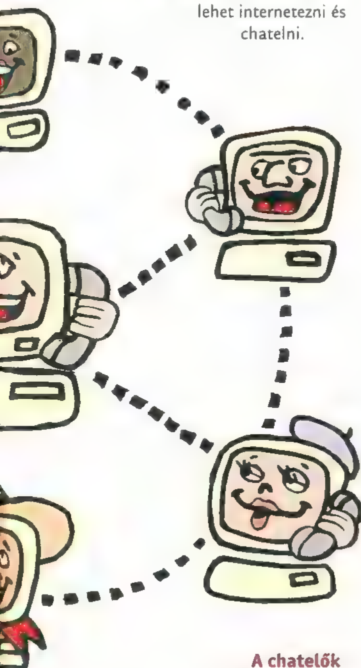
A technika rabságában

Nézzük most ennek a sajátos műfajnak a technikai oldalát, hátterét és előzményeit. Ma már a chat fejlődésének is történelme van. Hogy hány évre nyúlik vissza? Nem tudom, de valószínű, hogy Amerikában fejlődött ki, az internet feltalálása után. A szöveges üzenetek küldése ott már a 70-es évek végén kialakulhatott, ám a mai értelemben vett internet csak később fejlődött ki, és a végén született meg a ma is használt e-mail. Valószínűleg a levelezőprogramból alakult ki a mai chat őse, mert már ott is sokan jeleket használtak, és feladónak mindenki inkább jeligét használt, mint a saját nevét, a titoktartás végett. Az egész internetes „kultúrát" alapvetően maghatározza a titoktartás, ez a legjellemzőbb sajátossága, minden előnyével és hátrányával együtt. Ennek a jelenségnek elsősorban a technikai lehetőség az oka, amivel az emberek könnyen visszaélhetnek.
Mióta kialakult az internet, csak veszélyek leselkednek a felhasználókra, mert fel lehet törni a kódokat, a jelszavakat, a neveket, a címeket, a gépeket, s ebben is kialakultak a profi „gengszterek", akiknek szintén sajátos nevük lett. **Az internetnek, azt hiszem, ez a legnagyobb átka és hátránya.**
Ma már a vírusok és feltörések elleni védekezés megoldódott, de soha sem lesz tökéletes, s mindig újabb és újabb trükköket találnak ki arra, hogy mások életét megkeserítsék. Ez a tény okozza azt, hogy **senki sem meri a világhálón megnevezi, megmutatni, fölvállalni magát, személyazonosságát. Ha virtuális (látszólagos) ez a valóság, akkor itt az emberek is látszólagossá válnak. Ennek ugyancsak**

megvan a számtalan előnye és hátránya.
A személyes védekezés, az önvédelem annyira rányomja a bélyegét erre a technikára, hogy egyben meg is határozza az emberek hozzáállását, viszonyulását. **Teljes körű a bizalmatlanság és a félelem attól, hogy valaki megtudhatja az igazi nevem, hozzáférhet az adataimhoz, címeimhez, és visszaélhet vele.**
Ez még a kisebbik baj lenne, a nagyobbik az, hogy nemcsak az adataim veszhetnek el a feltörők által,

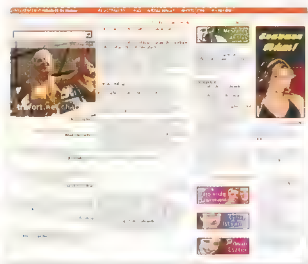
hanem a gépemet is tönkretehetik. Sokszor a rögzített adatok még a komputernél is értékesebbek. Magyarországon pedig a jó gép még mindig az elérhetetlen luxuscikkek közé tartozik. Lehet ugyan olcsóbban is szerezni, de azon nem lehet internetezni és chatelni.

A chatelők szokásai

Több hónap alatt a három legnagyobb, leglátogatottabb chatet néztem végig, s emellett még kisebb magyar és külföldi csevegőket is. Most csak a nagy magyar oldalakról (trefort.hu, gyaloglo.hu és chat.hu) beszélek, amelyek szolgáltatásaikat tekintve nagyjából megegyeznek. Ma már igen sok oldalnak van külön chatje, de ezek vagy nem eléggé látogatottak, vagy kevesen ismerik. A három nagy chat nagyon leterhelt a sok látogató miatt. Ezekbe általában kétféleképpen lehet belépni. Vagy regisztrációval (ez mindig problémás, és később sok gondot okoz a chatelőnek), vagy pedig anélkül. Ezek az oldalak kiemelt szobákat nyitottak (általában témakör és érdeklődési terület szerint), de vannak magánszobák is, amelyeket bárki nyithat. A magánszobákat le is lehet zárni, hogy mások ne lépjenek be. A fő szobákat úgynevezett operátorok irányítják, akik kirúghatnak bárkit (ezzel a hétköznapi kifejezéssel élnek!), akinek nem tetszik a szövege. Ezt a jogot egyes magánszobáknak is megadják. Most nem beszélek a chat működtetéséről, szolgáltatásairól és kezeléséről. Ezek olyan technikai dolgok, amelyek a chatelők igényeit szolgálják. Mindezek ellenére az erőszakos belépők és zaklatók minden szobában megtalálhatók. Az oldalak saját etikai szabályokat állítottak fel a chatelők számára, de ezt vagy nem tudják, vagy nem is akarják betartani az oldalak gazdái, a chatelők meg fütyülnek rájuk. Mindebből látható, hogy a nagy csevegőkben ilyen szempontból teljes káosz uralkodik. Az egyik fő chaten teljes oldalt tesznek ki azok a trágár, durva, közönséges és pornográf nevek, amelyeket a szolgáltatók nem engedélyeztek. Ennek ellenére a chatelők furfangosan mindig újabbakat találnak ki, amelyekben egyértelmű szexuális utalások találhatók.
A chatelők maguknak különböző fantázianeveket adnak, amelyeket jellemzőnek tartanak, de legtöbbször a figyelemfelkeltés és meghökkentés a céljuk. Sokan a nevük mellé tett évszámmal a korukra is utalnak. Általában a női és férfinevek első ránézésre megkülönböztethetők, de sok esetben nem tudni, valójában kit takarnak.
Az úgynevezett közös szobába bárki beléphet, és ott színes folyamként gördülnek lefelé a szövegek. Ez a hömpölygő szövegáradat a jellemző a legtöbb chaten. Azok a legizgalmasabb közös szobák, ahol több száz felhasználó van bent egyszerre, ezeknek nagy a népszerűségük. Mert minél többen vannak jelen az üzenetekben, annál színesebbek a sorok, és nagyobb a névválaszték is, amit a sok privátozás sokak számára még érdekesebbé tesz. Valójában az üres szövegelés, egymás ugratása, piszkálása, macerálása (ennek tényleg semmi köze a beszélgetéshez) és a kötekedés a legjellemzőbb vonása a közös chateknek. Ezekben (a szobák témájától és az életkorcsoportoktól függetlenül) igen primitív társalgás folyik, hiszen értelmes mondatokra senkinek nincs ideje, de erre igény sem mutatkozik. Ha valaki mégis értelmes, tartalmas gondolatokat próbál becsempészni, akkor azt a jámbor chatelőt hamar kiutálják, lehetetlenné teszik a többiek.
Farkastörvények uralkodnak. Ez a tartalmi és stílusszegénység egyben a chatelők általános szellemi szintjére is utal. A közös chatben egymást köszöntgetik, becézgetik órákon át, és apró, szurkáló megjegyzéseket tesznek egymásra idegen és ismerős emberek, hol finomabban, hol durvábban. Újabban az egyik chaten azt találták ki, hogy egy képzeletbeli bulit rendeznek, és azon évődnek (40 körüli korúak!), hogy ki mit, milyen ételt vagy italt vinne el a buliba, stb. Valahol ez azt is jelenti, hogy ezek az esti, éjjeli képzelgések valóságos bulit pótolnak. Fölötlik az emberben, hogy akik már ennyire ismerik egymást a közösből, miért nem találkoznak egy valóságos bulin? Úgy látszik, a chatbuli ol-

baga@vivamail.hu

csóbb és kényelmesebb pótlék.
A másik fajta chat az úgynevezett „privi", ami a privát ablakot jelenti. Itt valójában csak két ember társaloghat, amíg valaki meg nem zavarja őket. Vagy belépéssel, vagy újabb jelentkezővel, hacsak le nem tudja zárni a szobát a két beszélgető. Ez nem minden esetben sikerül. Nagyon sok chatelő azt csinálja, hogy benne van a közösben, s közben egyszerre több priváttal is beszélget, ami mindig több külön ablakot jelent. El lehet képzelni, hogy ilyen esetben milyen szintű az odafigyelés egymás iránt. Még két ember is nehezen tud szót érteni, egymás mondanivalóját követni, hát még akkor, ha egyszerre másokkal is akar beszélgetni. Bizonyos chatelőknél ez a halmozás már komoly szenvedélyt jelent. Amit élőbeszédben képtelenek elmondani (mert esetleg nincs is kinek), akkor azt a chaten korlátlanul és teljes felelőtlenséggel megtehetik. Részben ebben rejlik a népszerűsége. Sokkal több emberrel lehet kapcsolatba kerülni rövid idő alatt (és ingyen!), mint az élő valóságban. **Ezért a chat valójában egy „kibeszélőeszköz", panaszláda és egyfajta fórum is.** Sokan innen szereznek alkalmi jellegű közérdekű híreket, de érdekes, hogy ennek még sehol nem nyitottak külön szobát, mert mindenütt a magánéleti témák uralkodnak.

A chatelők lélektana

A chat jellegét és a beszélgetés alakulását elsősorban a technika határozza meg. Hiszen amikor nem ismerősökről van szó, hanem két vadidegen emberről, először a két fél bemutatkozásával, alapvető megismerési szándékával kezdődik a beszélgetés. A technikai adottságok miatt nincs lehetőség hosszú és bővített mondatok megfogalmazására, hanem úgy, mint az SMS esetében, mindenki röviden és tömören próbálja kifejezni magát. Ebből adódnak aztán a kezdeti félreértések is, hiszen ha az egyik fél hibázik az írásban (betűtévesztések), vagy nem fejezi ki magát pontosan, akkor fölöslegesen megy az idő, és nem jutnak előbbre, csak tovább kuszálódik a megértés.
Ezért van az, hogy ha egy chates párbeszéd kezdetét megnézzük, **úgy néz ki, mintha egy rendőrségi kihallgatási jegyzőkönyvet olvasnánk.** Soha nem lehet tudni egy új belépőnél, hogy kicsoda, micsoda, ezért minden chatelő először az alapvető dolgok (kor, nem, lakhely) tisztázásával próbálja kezdeni a párbeszédet. De ez nem mindig sikerül – vagy az egyik hibájából, vagy mindkettőéből. Általában a chatelők idegesek, türelmetlenek, kapkodnak, igazán nem is figyelnek a másik szövegére, ezért a megértés és megismerés, bemutatkozás ideje nagyon elhúzódik. Kivéve a profi chatelőknél, akik már az első szavakat olyan célirányosan adagolják, hogy a kérdéseik elől nem lehet kitérni. Mindenesetre a chatelés (jó esetben) sok izgalmat, sok érdekességet tartogat, ezért is használják olyan sokan. Másrészt egyszerűbb, mint az SMS, olcsóbb, mint a telefon, és rövidebb idő elég sok információ megszerzésére, mint pl. e-mailben.
A chat másik nagy erőssége, hogy idegen emberek közvetett úton való megismerésére ez a leggyorsabb és legjobb eszköz.

Típusok

A chatet sokféle ember sokféle célra használja, ám általában fölismerhetők jellegzetes szándékok. Nagyon sokan ismerkedésre, barátok, ismerősök szerzésére használják. De nagyon sokan vannak azok is, akiknek ez csak egyfajta felüdülést, kikapcsolódást jelent a mindennapi munka után. Nem véletlen, hogy **a chateken a legnagyobb forgalom este nyolc és éjjel egy óra között van.** Aki bizonyos ideig chatelt már, az hamar rájön, hogy amint az életben, úgy itt is különböző típusokba sorolható emberek ismerhetők fel. Őket a chates szokásaikról lehet megismerni. Egyik ismerősöm fejezte ki ezt a legjobban, amikor azt mondta: **aki a chaten embertelenül,**

megbotránkoztatóan, agresszíven viselkedik, az az életben is olyan. Sajnos az ilyen típusokból van a legtöbb minden chaten, ráadásul ők inkább a fiatal korosztályokból kerülnek ki. Már a számítógépen nőttek fel, tehetős szüleik gépet vettek nekik, de a nevelésükről nem gondoskodtak. Elképesztően sok magatartászavaros, az elemi illem-

szabályokat sem ismerő tizenéves található a chaten, de semmiben sem különbek a 20-as, 40-es korosztályok sem, legfeljebb náluk ez a magatartás nem olyan gyakori, ám más vonatkozásban ők még durvábbak, még rafináltabbak. Meglepő az is, hogy a chatelők között kevés az 50-60 év körüli, miközben a számítógéppel rendelkezők között elég szép számmal megtalálhatók. Sejtéseim és tapasztalataim szerint a chatelők 60%-a a 20 éven aluliak közül kerül ki. És a budapestiek aránya legalább 80% lehet. Ezek az adatok a torz internet- és gépellátottsági állapotokra utalnak. Amelyek nagyon sokára fognak rendeződni nálunk.
Most nézzünk meg néhány jellegzetes chatelőtípust!

1. **A futóbolond:** minden szobába belép, nem leli a helyét, örökösen ugrál az egyik chatről a másikra, sehol sem tud megállapodni. Valójában egyik szobában sem érzi jól magát, aminek gyakran az az oka, hogy már több helyen leszerepelt, sok szobából kirúgták.

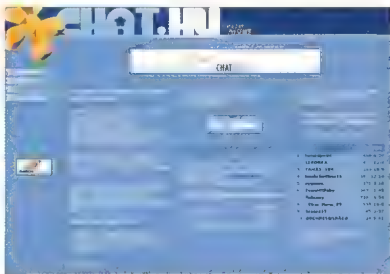
2. **A ravaszdi:** ő nem regisztráltatja magát, nem adja ki az adatait, úgy gondolja, így bátran tevékenykedhet minden szobában. Sokszor komolytalan, általában egyik chatről ugrál a másikra.

3. **A fülelő:** ő az, aki belép egy szobába, sokáig ott van, és csak fülel, de a világért sem szólna hozzá semmihez. Egy darabig ezt meg tudja csinálni, de általában a többiek szóra bírják, mire nagy sértődötten kilép. Nemcsak a többszemélyes magánszobákban, de a közösben is ezt a fülelő, meglapuló magatartást folytatja.

4. **A provokáló:** neki az a lételeme, hogy ha valahová belép, rögtön rá figyelnek. Ezért állandóan csak kötekedik és provokál. Ezt persze csak addig teheti meg, amíg a többieknek el nem fogy a türelme.

5. **A mocskos szájú:** ez a fajta csak trágár, mocskos kifejezésekkel tudja kifejezni magát, vagy így akarja magára terelni a figyelmet. Sajnos nagyon sokan vannak, és utánpótlás mindig van belőlük.

6. **Aki biztosra megy:** ő vérbeli profi, nem tesz fölösleges köröket, tudja, mikor és kivel lehet, illetve érdemes beszélni. A közösben is hozzá tud szólni a témákhoz, nem utáltatja meg magát másokkal. Persze neki is nehéz ezt az egyensúlyt megtalálnia és fenntartania. Az ilyen típus kialakulásához ezért időre és sok tapasztalatra van szükség.

7. **A kezdő:** ő még csetlik-botlik, sok pofont kap másoktól, de ha ügyes, hamar föltalálja magát. Általában a chatelők segítik egymást technikai és egyéb téren, de a legnehezebb dolgokban itt is mindenki magára van utalva. **A chat olyan, mint a mély víz, meg kell tanulni úszni benne.** És a chatelő hamar megtanulja, hogy az árral szemben nagyon nehéz úszni – de azért lehet. Ez utóbbira viszont kevesen vállalkoznak.

A chat nagyon sok embernél (a fiatalokat és a felnőtteket is beleértve) kóros szenvedéllyé válhat, egyfajta hiánypótló eszközzé. Az emberi kapcsolatok soha nem voltak olyan mélyponton, mint manapság, amikor a technikai őrület és a pénzhajhászás sokakat rabul ejt.

A közösségi, társasági élet hagyományos szintereit szétverték, lepusztították az elmúlt ötven évben. Rengeteg a magányos, sivár fiatal és felnőtt. **Sokan menedéket, érzelmi és lelki pótlékot keresnek a chatben, több-kevesebb sikerrel.** A megromlott társadalmi viszonyokért a chatelőket nem lehet felelőssé tenni, **ők csak következményei és tükröződései társadalmi viszonyainknak.** S még egy adalék, ami miatt a chat sokaknál pótlékká válik. Ez azokra vonatkozik, akik nem képesek intim kapcsolatokat teremteni. Vagy azért, mert képtelenek rá, esetleg nincs rá lehetőségük, vagy pedig azért, mert a chates beszélgetések átmenetileg valamennyire kielégítik őket. Az teljesen nyilvánvaló, hogy nagyon sok szexuális gondokkal küzdő fiatal és felnőtt itt remél lelki, szellemi és érzelmi pótlékot szerezni. Amellett ez egy kényelmes eszköz. Viszonylag rövid idő alatt, nem túl sok fáradsággal lehet „kapcsolatot” teremteni.

Jövő

A chat nagyon gyorsan változó eszköz. Hatalmas fejlődésen ment keresztül, és még sok lehetőséget tartogat számunkra. Ha majd bejönnek a képes és hangüzenetek, az megint nagy változást fog hozni. Tovább bővülnek majd a szobák témái, és speciális rétegigényeket szolgálnak ki. Az is lehet, hogy egy idő után közéleti chatoldalak is kialakulnak, aminek nagy jelentősége lenne. Jelenleg nálunk a chates kultúra még gyerekcipőben jár, mint ahogy sok minden más is. Mindenesetre manapság nagy népszerűségnek örvend ez a szokás, szórakozás, játék. Sokan már arra is rájöttek, hogy hogyan lehet komoly ismeretségeket kötni a chaten, de a legtöbben csupán alkalmi időtöltésnek, kikapcsolódásnak tekintik.

a mi Mac ink

Magyar Címtár

Összeállításunkban a Médiahajó is szerepel, amely nagyjából magazinunk megjelenésével egy időben indul útjára, az Ablakok, ajtók oldaláról pedig a közelmúltban lezajlott BNV jut eszünkbe... Nem ígérjük, hogy mindig ennyire aktuális lesz címlistánk, most a véletlen állt be mellénk segédszerkesztőnek, de azért azok, akik hónapról hónapra regisztrálják a frissiben elkészült hazai webtartalmakat a Magyar Címtárba, talán nem véletlenül fedezik fel közöttük az éppen aktuálisat...

A mell kultúrtörténete
http://melltortenet.transindex.ro
Ablakok, ajtók
http://www.ablaknet.hu
Állásajánló
http://webmaster.allasajanlat.hu
Amrita
http://www.amrita-it.com
Anonim AIDS Tanácsadó Szolgálat
http://www.anonimaids.hu
Asztrológia
http://asztrologia.hq.hu
Asztrológia
http://www.asztrologia.at.hu
Autó-Fitt Kft.
http://www.autofitt.hu

B

B.C.S. Kft.
http://www.bcservice.hu
Balaton
http://balaton.lap.hu
Balatonberény
http://www.bereny.hu
Bank
http://www.bankweb.hu
Belgyógyászat
http://belgyogyaszat.lap.hu
Be-Ro 2002 Bt.
http://bero2002bt.fw.hu
Biztonság
http://www.biztonsag.lap.hu
Blogspot
http://miles.blogspot.com
Borítók
http://boritok.hu
Borítók
http://magyarzene.boritok.hu
Btech
http://www.btech.hu
Businessman Club
http://businessmanclub.hu

C

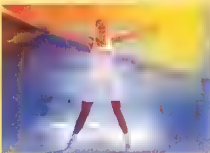
C Pen
http://www.cpen.hu
Chapel Ministries Hungary Rt.
http://chapel.ini.hu
Chatelo
http://www.chatelo.hu
Cobra Teem
http://vnet.hu/cobra3
Com Center
http://www.comcenter.hu
Commed Trade Kft.
http://www.commed.hu
CWS
http://www.cws.hu
Csevegőprogramok
http://csevegoprogram.lap.hu
Csongrád megye
http://www.csongrad-megye.hu

D

Dél-Magyarország Online
http://www.delmagyar.hu
Dísznövények
http://www.tuja.hu
Dolphinet
http://www.dolphinet.hu
Domboldal
http://www.extra.hu/domb
Durel Kft.
http://www.durelepuletgepeszet.hu

E

eBookMan
http://www.ebookman.hu
Érmék
http://www.lba.hu/forint/index.html
Északi Fény
http://www.alkotomuhely.hu

Evva Hungária Kft.
http://www.evva.hu
Exex Stúdió
http://www.exex.hu/studio

F

Fájlkezelő
http://fajlkezelo.lap.hu
Fájlkezelők
http://www.tar.hu/fajlkezelo
Falusi Turizmus Centrum
http://free.x3.hu/kozard
Feng-shui
http://www.afengshui.hu
Fotósmagazin
http://www.photonet.hu
Franklin
http://www.franklin.hu
Fuvarozás
http://www.koltoztetunk.hu
Fuvarszervezés
http://www.szikraifuvaros.hu
Fűtésmódok
http://www.futesek.hu

G

Geocaching
http://geocaching.hu
Gépész
http://gepesz.lap.hu
Gigatechnik
http://gigatechnik.freeweb.hu
Gold-Motors Bt.
http://members.chello.hu/goldmotors
Golf
http://www.oldlakegolf.com
Gondolkodom
http://gondolkodom.hu
Gönczi palacsinta
http://www.gonczi-palacsinta.hu
Gred
http://www.tar.hu/gred
Gyermeklap
http://www.kiskobak.hu

H

Hahaha
http://www.hahaha.hu
Hajóépítés
http://www.concordia.matav.hu/hajo
Hajósbolt
http://www.maritime.hu
Hévíz
http://heviz.lap.hu
Hexaglot
http://www.hexaglot.hu
Hirdető
http://www.hirdetolap.hu
Holdbolt
http://www.holdbolt.hu
Honlaptérkép
http://www.geocities.com/art29c
Host-sites
http://www.host-sites.hu
Humor
http://www.lba.hu/smiley
Hunvista
http://www.hunvista.hu

I

Ingatlan-adatbázis
http://www.casa.hu
Ingatlaniroda
http://www.jambing.ini.hu
Ingatlanpiac
http://www.ingatlanpiac.hu
Ink
http://www.ink.hu
Internethajó
http://www.internethajo.hu
Irodabolt
http://www.irodabolt.hu
Írókéz SK
http://www.irokezsk.hu

J

Játék
http://jojatek.hu

K

Kalandjáték
http://www.kalandjatek.hu
Kalocsa
http://kalocsa.lap.hu
Kamionalkatrészek
http://www.kamionbonto.hu

Karácsony
http://www.karacsony.lap.hu
Kas-Pack
http://www.kas-pack.hu
Képek
http://www.freeweb.hu/kiszsolt1/Kepek/kepek.htm
Kezeket fel!
http://www.extra.hu/kezeketfel
Kifőzde
http://kifozde.inf.hu
Kovat
http://kovat.ini.hu
Krix-krax
http://extra.hu/krix-krax
Kung-fu Akadémia
http://www.kungfuakademia.hu

L

Lakberendező
http://www.extra.hu/lakberendezes
Lehöcz & Társa Bt.
http://lehoczbt.fw.hu
Letöltések
http://letoltes.lap.hu
Lexibook
http://www.lexibook.hu
Lovas Nemzet újság
http://www.lovasnemzet.hu
Lőrincz L. László
http://www.extra.hu/shogun

M

Magyar Könyvelők Országos Egyesülete
http://www.mkoe.hu
Magyar várak
http://www.varak.hu
Malév Repülőklub
http://malev.repuloklub.hu
Menedzserkalkulátorok
http://www.royal.bl.hu
Mars-bolt
http://www.marsbolt.hu
Medic Info
http://www.medicinfo.hu/humor.html
Megacity
http://www.megacity.4u.hu
Metalindex
http://www.metalindex.hu
Meztelen Ebéd
http://www.tar.hu/meztelenebed
Médiahajó
http://www.mediahajo.hu
M. Gyuri
http://www.mgyuri.hu
Mindmegette és a Knorr
http://www.mindmegette.hu
Mobilhírek
http://www.mobilhirek.hu
Mobiloffice
http://www.mobiloffice.hu
Mozi
http://mozi.rulz.hu
MP3-borítók
http://mp3.boritok.hu
MusicHello
http://www.musichello.com
Múzeumok
http://www.museum.hu

N

Netkukac
http://netkukac.ini.hu
Netrevaló
http://www.netrevalo.hu

O

Óraszalon
http://www.oraszalon.hu
Orvostudomány
http://orvostudomany.lap.hu
Otthonok
http://www.otthonok.hu

P

Paks
http://www.paksnet.hu

Panni társkereső
http://panni.pottom.com
Pécsi Hét
http://www.pecsihet.hu
Pedagógiai Központ, XVII. kerület
http://w3.enternet.hu/pedkoll
Phoenixpower
http://www.phoenixpower.hu
Poligocsi
http://www.poligocsi.hu
Proathlon
http://www.proathlon.hu
Prospero
http://www.prospero.hu

R

Rajzfilmek
http://rajzfilm.lap.hu
Rehabilitáció
http://www.egyutt.info.hu
Rohanás
http://www.elender.hu/~halaszjp
Röplabda
http://www.freeweb.hu/szfsc
Rövidítések
http://www.rovidites.hu

S

Sarokpont
http://sarokpont.fw.hu
Síutak
http://siutak.vilaglato.hu
Spider-Net
http://epitkezes.tarantula.hu
Sportfotók
http://sportfotok.hu
Studentnet
http://www.studentnet.hu
Studing Art
http://www.studing.hu
Szaku
http://www.szaku.hu
Szálláshelyek
http://szallashelyek.vilaglato.hu
Személyzeti tanácsadó
http://www.skscastle.hu
Szerencsejáték
http://www.szerencsejatek.lap.hu
Szexshop
http://www.szexposta.net
Színes info
http://www.szinesinfo.hu
Szösszenet
http://rgyozo.axelero.hu/szosszenet

T

Tamás Zita – divat
http://members.chello.hu/divat
Targoncaszerviz
http://www.amg-targoncaszerviz.hu
Társközvetítő
http://www.tarskozvetito.hu
Távkönyvelés
http://www.tavkonyveles.hu
Teveclub
http://www.teveclub.hu
T. Feri
http://www.tferi.hu
Topolisz
http://www.topolisz.hu
Történelem
http://www.mult-kor.hu
Trojka vendéglő
http://trojka.hu
Tűzföld
http://w3.enternet.hu/brave

U

UltiNet
http://www.ultinet.hu
Üvegmozaik
http://www.uvegmozaik.hu

Üzleti tanácsadás
http://www.sulaco.hu

V

Vásárok Európában
http://www.terminy.cz/vasarokindex.htm
Vas Megyei Munkaügyi Központ
http://www.vasmmk.hu
Világlátó
http://korutazasok.vilaglato.hu
Villa-Lux
http://www.villalux.hu

W

Wahun
http://www.wahun.hu
Wallpapers
http://wallpapers-world.freeweb.hu
WAP-radar
http://www.wapradar.hu
Western
http://www.extra.hu/western
World Rally
http://www.worldrally.ini.hu

Z

Zsolt
http://kiszsolt1.freeweb.hu

Gréczi Emőke

Volt job!

Online állásközvetítők

Már az elején le kell szögezni, hogy az álláskereső és -kínáló oldalak bemutatásához éppen elégséges választékból szemezgethetünk. Ha bármelyik portálszerű site katalógusában ebbe az irányba indulunk, igencsak komoly kínálat tárul elénk, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden netes slágertémában. A nagy masszából azokat választottuk ki, amelyek az internetre termettek, és nem valamelyik offline iroda homepage-eként üzemelnek.

A **híroldalak** vagy a **keresők** közül az ember azt választja ki magának, amelyikről pozitív tapasztalatokkal rendelkezik, valamely szempontból jobbnak ítéli a többinél – vagyis amelyik bevált. Annál tart ki az első nagyobb csalódásig, vagy amíg nem kap fülest egy kreatívabb dologról. A **jobsite-ok** – akár a partnerkeresők – használata más elvek alapján működik: **csekély erőfeszítéssel** mindegyikre betehetjük a lábunkat, s minél többre, annál nagyobb az esélyünk célunk elérésére. Az ilyen fajta oldalak nem tartalmuk gazdagságával, hanem a regisztráltak számával dicsekednek, akár a hirdetési újságok – lehet bármilyen ízléses a küllemük, ha nincs bennük hirdetés.

Gyűjtőhelyek

Néhány általános tapasztalattal kell kezdenünk, mielőtt egyenként vizslatnánk a szerencsés és szerencsétlen kiválasztottakat. A dolog nagyjából minden esetben úgy működik, hogy a **munkakereső** ingyen felteszi az önéletrajzát, a munkakínáló cég pedig (pénzért?) az **állásajánlatait**. Emellett bizonyos összeg fejében a vállalatok válogathatnak az önéletrajzok közül, a magánemberek pedig ingyen kutakodhatnak az állásajánlatokban, kritériumok alapján. Így elméletileg egyszerre megoldódik a kereslet és a kínálat ügye,

http://www.oki.hu.hu

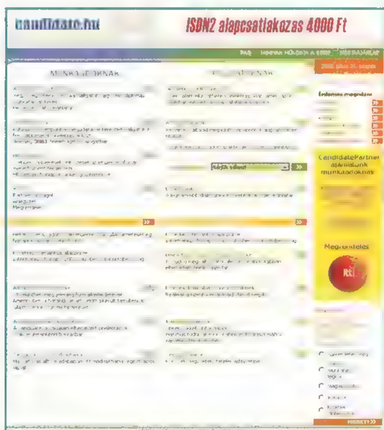
s jó esetben némi bevételre is szert tehet a site üzemeltetője. Általánosságban ez a joboldalak működési mechanizmusa. A rendet néhány gyűjtőoldal töri meg, megbontva a harmóniát és az egysíkúságot. Egy picit olyan ez, mintha az újságosnál a Népszabadságot, a Magyar Hírlapot és a Magyar Nemzetet külön-külön is árulnák, és ugyanakkor a hármat egyben, teljesen új arculattal, egyetlen újság áráért. Hát ezek után sok nem szól az egyéni számokban induló versenyzők mellett, egy dial-upos internetező inkább a munkanélküliséget választja, mint hogy egyenként letöltsön tíz joboldalt, és keresgessen benne sűrűn szentségelve. Itt válik tanácstalanná az elemző: elég csak a hirdetéskontènereket figyelembe venni, vagy gondoljunk a kicsi, ám lelkes vállalkozásokra, amelyek életben tartják a nagyokat, ellátják őket hirdetőkkel és egyáltalán tartalommal? Az elemző erre azt mondja, hogy igen, ezúttal szeressük a kicsiket is!
Fussunk át az értékelési kritériumokon! Sokat elárul egy álláskereső működőképességéről, hogy mennyien veszik igénybe, vagyis milyen számokkal kecsegtet a dolog. Azután nem hátrányos, ha kezelhető, reménykeltő, csábító a külseje, és tartalmas a tartalma. Ezenkívül, ha valamiben többet ad a konkurenciánál (hozzáadott tartalom), külön megtapsoljuk.
Ja, és fontos: bölcsészek, művészek keressenek más módon állást, az internet még csak tudomást sem vesz róluk!

A multi

Az angol smart szó számos jelentéssel bír, kellemessel és kellemetlennel is. Aki smart, az lehet okos, ügyes, furfangos vagy akár csinos, divatos, de nem kizárt, hogy csípős, és szúr. Hogy a Job4Smarts (www.job4smarts.com) készítői melyikre gondoltak, nem fogjuk megtudni, de feltehetően mindegyikre, mert ez mind együtt éppen elég ahhoz, hogy valaki komoly karriert fusson be. Emellett az sem elhanyagolható szempont, hogy az üzlet vagy az IT világában forogjon, mert a többi online állásközvetítőhöz hasonlóan a J4S is az ilyenekre fókuszál.
A címoldalon forog a Föld, a nyugati félteke mellett a „munkaadók", a keleti félteke mellett a „munkavállalók" rovatai találhatók. Mi mégis inkább a Kik vagyunk? kérdés felé vesszük az irányt, hátha többet megtudunk. De nem. A válasz ugyanis a világháló hasznáról értekezik, meglehetősen közhelyesen, még a „jobdolgokról" sem nagyon esik szó. A munkaadók oldalán egyre-másra töltődnek le a Magyarországon gyökeret eresztett multinacionális cégek logói, hogy az ember lélegzete eláll: a kereskedelem, a média, a telekommunikáció oroszlánjai itt keresik a munkatársakat? Hát igen, úgy tűnik, hogy itt keresnék, ha szükségük lenne valakire, de általában csak bemutatkoznak, megemelik a kalapjukat, és sarkon fordulnak – az esetek túlnyomó többségében nincs munkaerő-felvétel. Kecsegtetni tehát kecsegtet, percekig eljátszhatunk a gondolattal, hogy a világ üzleti életének ütőerén tarthatjuk a kezünket, de kénytelenek vagyunk többször visszanézni, hátha van üresedés – jaj, hiszen ez a szerkesztők célja!
A felület jól kezelhető, eltekintve attól, hogy a nyitó oldalon elugrik a felirat a kurzor elől. A keresőrendszer a megszokott, szerencsére nem akarták forradalmasítani. A hozzáadott tartalom a karrierépítő-rovatban érhető tetten. A gyors IQ-teszt (tíz kérdés) hibátlan kitöltése után hiába várunk zsenialitásunkra utaló elismerő kijelentéseket, egyszerűen közli, hogy tök jó, és ennyi. A nyelvi teszt angol és német, a legördülő menüből kell a hiányzó szavakat pótolni. Azután jön egy önéletrajz- és kísérőlevél-gyorstalpaló angolul, illetve magyarul, ahogy ez már hagyomány a jobsiteoknál – meglátjátok!

A campus

A Candidate (www.candidate.hu) az egyetemistákat, főiskolásokat, illetve a friss diplomásokat célozza meg. A regisztráltak száma valamivel ezer fölött van, alacsonyabb az átlagosnál, bizonyára a szűkített célközönségnek köszönhetően. A nyitó lapra két oldalról száguldanak be a rovatcímek, az egész nagyon látványos, a színek kellemesek – nemhogy lépkedni, egyenesen szálldosni lehet a tartalomban, ame-

Gróczi Emőke

lyet világosan kettéosztanak a munkaadóknak és a hallgatóknak szóló részekre. A keresést úgy oldották meg, hogy ha valamelyik kritérium szerint választunk, a többit a rendszer automatikusan szűkíti. Így nem fordulhat elő, hogy a friss jogi diplomával rendelkező ifjút szoftverüzemeltetői állással kecsegtessék. A FAQ egyre több újonnan létesített site-ról marad le az internet térhódításával, a világháló használatának hétköznapivá válásával. Itt viszont gondoltak rá, és ez mindenféle szempontból hasznosnak látszik. A lényeg, hogy összefoglal mindent, amit az állásközvetítő-oldalak használatáról tudni kell, és megadja azokat az adatokat, amelyek alapján mérlegelhetünk, mielőtt regisztrációra adnánk a fejünket. Az előző honlapról (J4S) lemaradt az árlista (szemérmesen a működtetőhöz kell fordulni a szükséges adatokért), itt viszont van: a munkaerőt kereső cégek 6900 forintért kapnak egy önéletrajzot. (Az álláskeresők számára ingyenesek a szolgáltatások, a munkaerőkeresőknek kell fizetniük.)
Kiegészítő tartalom gyanánt egy remek ötlettel találkozhatunk, kár, hogy még nem nagyon vették igénybe az egyetemisták. Ez a jegyzetbörze. Aki állt már a karácsonyfa alatt görccsel a gyomrában, hogy miből készül fel a január 4-ei vizsgájára, az tudja, hogy adott esetben egy vagyont fizetne érte, ha tudná, hogy kinek. Az ötlet tehát remek, ám a keresés után kiderül, hogy a görcs mégsem hagy alább, mert sehol egy épkézláb jegyzet.
A karriertanácsok között találkozhatunk a munkahelyi beilleszkedés problémáival, a külföldi lehetőségekkel, a szakmai gyakorlat örömeivel és buktatóival. Ezenkívül vannak cikkek a munkaerő-piaci trendekről és a friss diplomások fizetési igényeiről – mindez szembesítve a realitásokkal. Fórum elméletileg létezik, csak még nem lakták be az egyetemisták. Feltehetően máshol ragadtak!

A mosolygós

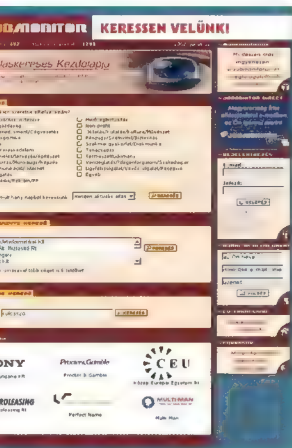
Európa karrierpiacaként hirdeti magát a Jobpilot (www.jobpilot.hu), közben pedig veszettül mosolygós arcokkal nézünk szembe mindjárt a nyitó oldalon. Ebben a pillanatban tűnhet fel, hogy a jobsite-okon nincsenek képek, csak szöveg és logók, s ez alól a Jobpilot kivétel. Mivel egy nemzetközi hálózat tagja, lényegesen nagyobb számokkal (pl. 66 ezer ajánlat) kecsegteti az álláskeresőt – ez viszont csak azoknak jó hír, akik még a határainkon túl is melóznának, a többieknek édes mindegy.
A rendszer ugyanaz, csak a keresési kritériumok között szerepel a nyelv meg a földrész. Azt kell, hogy mondjuk, hiába a nagyobb választék, továbbra is a business és az IT van előtérben, humán témákban itt sem segítenek a szerencsétlen bölcsészen. De hát ez a háló sajátossága.
A bónusz tartalom Pályacsúcs Magazin fedőnév alatt szerepel, és periférikus, valóban magazinjellegű témákkal foglalkozik, amelyek tényleg hiányoznak a többi hasonló honlapról, úgymint a kismamák elhelyezkedési nehézségei, kikapcsolódás, továbbképzés, munkahelyi viccek stb. Mindez egybevág azzal a feelinggel, hogy a site arculata inkább egy női magazin küllemére emlékeztet, és a tartalom is ebbe az irányba mozdul el, bár nem mintha baj lenne. Így legalább más, mint a többi.

Az üzleti

A CV Online (www.cvonline.hu) szintén nemzetközi, méghozzá a kelet-európai site-ok hasonló nevű hálózatának (CVO) tagja. Fantasztikus, több tízezres számadatok röpködnek a levegőben, bár nem mindegyikről tudható, hogy mit is jelent pontosan. Például mi a különbség az állásajánlatok és az aktuális állásajánlatok között azonkívül, hogy az előbbiek mintegy negyvenszeresük az utóbbiaknak? És

ugyanez vonatkozik az álláskeresők és a feltett önéletrajzok közötti különbségre. Ha a társadalmi viszonyokat hűen tükröznék az oldalon olvasható számok, akkor olyan mértékű munkanélküliség lenne idehaza, hogy a legjobb lenne azonnal csomagolni. (Feltesszük, sok álláskereső talált már, csak nem vette le az önéletrajzát, vagy keres az is, akinek van, csak elégedetlen.) Ami minden oldalról elmondható, az

itt hatványozottan érvényes: kimondottan az üzleti és információs világra koncentrál, s még csak fel sem kínál mást.
A hozzáadott tartalom erőssége a fórumnak az a fele, amelyben felkért **humánerőforrás-szakértők** (**munkajog** stb.) vesznek részt, ám a szabad **csevegőszobák** is felülről vezényeltek, vagyis a szerkesztők által megadott témákban várják a hozzászólásokat. Itt is vannak tesztek, hírek, képzési lehetőségek, ezeket a pontokat beszállítók segítségével oldják meg.

A gyűjtők

Mint az elején említettük, több olyan site is létezik, amely saját szerkesztésű keresőjébe más online joboldalak regisztrált felhasználóit nyomja be, ily módon jóval több ajánlattal és kereslettel dicsekedhet. Ehhez jön a saját tartalom, többnyire ugyanazokkal a témákkal: **önéletrajz, IQ-teszt, tanácsok** stb.
A **Jobmonitor** (www.jobmonitor.hu) tíz internetes álláskereső, harminc személyzeti tanácsadó, **tizenöt-tizenöt** vállalat és egyéb vállalkozás adataival jelenik meg, köztük szinte mindegyikkel a fent méltatott oldalak közül. További szolgáltatása, hogy e-mailben is elküldik azokat az időközben beérkezett állásajánlatokat, amelyek megfelelnek az általunk megjelölt feltételeknek. Egy **account manager** biztosan tud célirányosan keresni, és nagyon nem is viszik be az erdőbe, de aki nem az üzlet vagy az informatika világában szeretne munkát találni, annak be kell érnie az **„egyébbel"**. Itt a szerkesztők, azon felbuzdulva, hogy tekintélyes mennyiségű adattal rendelkeznek, létrehozták a **„kultúra"** munkaköri meghatározást, ezen belül viszont ömlesztve táncoslányokat, gépkocsivezetőket és tanárokat keresnek közös kategóriába tartozókként. Mostoha körülmények!
Ugyancsak portálszerű a Karrier (www.karrier.hu), ahol a sokféleséget a látvány zagyvaságával is hangsúlyozni próbálták a készítők. Sajnos az embernek percekig döbbenten kell vizslatnia a nyitó oldalt, hogy eldönthesse, hová bökjön végre. A munkaköröket divatos angol szavakkal jelzik: **Eco, Techno, HR, IT, Sales** – nyugodtan lehetnének rapzenekarok nevei is.
Ehhez képest meglepően olvasmányosak a cikkek. Á la carte elnevezéssel szerepel a járulékos – és egyébként nagyon eredeti – tartalom, amelyben a megszokottakon kívül például **Jósda, Grafománia** (már az önéletrajzokat sem fogadják el kézírással!) és szakpszichológiai tanácsadás is szerepel.
A karrierasztrológia mókás, arról szól, hogy a jegyünkkel milyen fajta munkakörökre vagyunk alkalmasak, milyen a **Bika**, az **Oroszlán** és a **Rák** stb. főnök, hogyan kérjünk tőle fizetésemelést, stb. A **Havi fix** egy kis ablakban kinyíló kalkulátor, amely földrajzi hely, munkaterület és beosztás szerint megmondja, hogy mekkora az ideális fizetés.

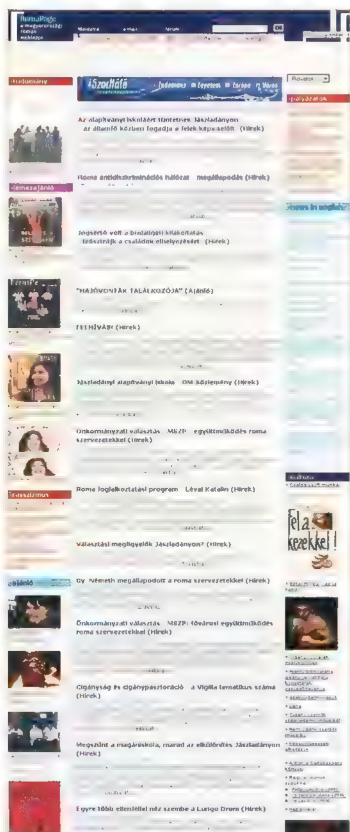
A csinos

Munkát nem kínál, ellenben az emberek magukat kínálják a www.manoken.hu oldalon. Egy hölgy lépeget a **„választékon"**, majd néhány figura mintegy a témák prototípusaként jelenik meg: a statiszta, a modell, a táncos, a fitness, a hostess és a gyermek. Emellett ügynökségek és fotósok is ajánlják magukat. Csak azért tettük ide búcsúzóul, hogy oldjuk a hangulatot. Hangsúlyozzuk: ezt a site-ot csak akkor használhatjuk, ha táncost, hostesst stb. keresünk magunknak. Ha munkát, akkor nyomás!

RomaPage – a romaportál

A Kurt Lewin Alapítvány 1997 óta működteti a RomaPage-et, a magyarországi cigányság honlapját. Napjainkban már több mint 6000 hír, zenedarab, tudományos írás, szépirodalmi szövegrészlet lelhető fel a weboldalon. Mostantól négy tehetséges roma egyetemista fiatal gondozza a RomaPage-et.

A szerkesztők büszkék arra, hogy az internetes lap már akkor létezett, amikor az Oktatási Minisztériumnak vagy a Nemzeti és Etnikai Hivatalnak még nem volt saját weboldala. Ma már számos, a témával foglalkozó internetoldal elérhető, s a romák is mind nagyobb számban férnek hozzá a világhálóhoz. Az azonban egyedülálló, hogy roma egyetemisták szerkesszék, frissítsék a honlapot, ráadásul ők tartsák kézben a weboldal menedzselését is.

A RomaPage a szerkesztők tervei szerint a továbbiakban külön portált biztosít folklór- és dzsesszegyütteseknek, költőknek, művészeknek, valamint olyan civil szervezeteknek, amelyek azt szeretnék, ha „nemcsak fent lennének a weben, de meg is találnák őket ott” – mondja a RomaPage egyik munkatársa. Érdemes megemlíteni a Kurt Lewin Alapítvány fiatal honlapszerkesztőinek névsorát: *Ádám Éva*, *Lócskai Terézia*, *Pintér Szabolcs* és a felelős szerkesztő, *Horváth Valéria*.

A honlap a **www.romapage.hu** címen érhető el.

Az **ink** egy korábbi számában már volt szó Magyarország legnagyobb kisebbsége, a romák internetes megjelenéséről (2001. február). Azon túl, hogy eltelt egy év, s érdemesnek tartottam újból körbenézni ezen a téren, két okból is fontosnak tartottam egy külön cikket szentelni a cigányság internetes megjelenésének, ezen belül is a RomaPage oldalnak. Az egyik ok az, hogy a magyarországi cigányság szociális helyzete változatlanul égetően szükségessé teszi mindenféle romákkal kapcsolatos hír, információ megjelenítését az interneten. A másik ok pedig, hogy megszületett az első igazi magyarországi romaportál.

A RomaPage honlapot a Kurt Lewin Alapítvány működteti, Horváth Valéria felelős szerkesztő elmondása alapján 1997 szeptembere óta. A site célja az előítéletek megelőzése (csökkentése) **objektív** és friss **hírek**, információk internetes megjelentetésével, a szakmai körök – elsősorban a felsőoktatás, a társadalomtudományok, valamint a szociális szféra – ellátása a cigánysággal kapcsolatos információkkal, valamint az internethez mind nagyobb számban hozzáférő roma fiatalok **pozitív jellegű identitásának megerősítése** kulturális és oktatási fórum biztosításával.

A RomaPage munkatársai olyan fiatal roma szociálpolitikus, szociális munkás egyetemisták, akik a jövedelemszerzés mellett szakmai jellegű ismeretekhez, valamint a munkához nélkülözhetetlen kapcsolatrendszerhez jutnak tevékenységük során.

A RomaPage eddigi eredményei

A honlapra 1997 szeptembere óta 3350 anyag került fel, ebből 175 angol, 50 pedig roma nyelvű. A weboldalon található információk közül kb. 1500 hír (ebből mintegy 700 a Roma Sajtóközpont híranyaga, 400 az MTI-től, 400 más információforrásból származik), 141 pályázat, 579 tanulmány, rezümé, szépirodalmi alkotás, bibliográfia,

lexikoncikk, 71 zenei részlet, 280 képi anyag, valamint 540 más sajtóforrásból átvett írás.
A RomaPage portál tartalmában, külső megjelenésében, az információ szervezésében, valamint a szerkesztőségi munka tekintetében egyaránt megújult.

A változtatás okát a szerkesztők abban jelölték meg, hogy meg kell felelniük az internetes tartalomszolgáltatás új kihívásainak. „Mivel a program kulturális és társadalmi missziót tölt be azzal, hogy információt szolgáltat, ebből következően sikeresnek kell lennie ahhoz, hogy a hírek mind több emberhez eljussanak" – mondja az egyik munkatárs a szerkesztőségben. Saját tapasztalatuk is megerősíti, hogy lejárt a statikus információszervezés kora: az a honlap tud „érvényesülni", amely állandóan frissülő tartalommal, aktívan keresi meg a felhasználót, ahelyett, hogy passzívan várná, amíg „ráklikkelnek". A RomaPage **dinamikus portállá** vált.

Mi változott?

Az új RomaPage rendszeresen jelentkezik olyan **képes-hangos tudósításokkal**, amelyek tudományos konferenciákról, politikai eseményekről, valamint kulturális programokról szólnak.
Az eddigi tartalom mellett feltétlenül megemlítendő a kialakított **fotótár**, amely a sajtó többi területének munkáját éppúgy megkönnyíti, mint az előítéletek megelőzését. A Roma Sajtóközponttal együttműködve a honlap olyan lehívható fotómintákat tartalmaz, amelyek megfelelő minőségben elérhetők a hazai és külföldi magánszemélyek, valamint a média számára.
Voice of Victims: a RomaPage nyitó oldaláról is elérhető hang- és mozgókép-anyagok olyan emberek megszólalásai, akiknek életük során valamilyen módon diszkriminációban volt részük roma voltuk miatt. E szolgáltatás fontos a Nyugat-Európában és Észak-Amerikában működő nonprofit szervezetek, illetve döntéshozók tájékoztatása miatt is.
A szerkesztőség nagy hangsúly fektet az **angol nyelvű** anyagok megjelentetésére. Ezen a téren komoly lemaradása volt a RomaPage-nek, ami – Horváth Valéria szerint – részben a szűk határidőknek és az erőforráshiánynak volt köszönhető.
A nyomtatott sajtó anyagai közül is jelentős mennyiségben kerülnek fel információk a RomaPage-re – természetesen a hozzájárulásukkal. Ezzel a szerkesztők célja nemcsak a romákról szóló információk minél hatékonyabb elérhetővé tétele, hanem az is, hogy az olvasónak módja legyen látni, miként közelítik meg az egyes híreket, társadalmi jelenségeket a különböző napi- és hetilapok.
A régi munkatársak mellett újakat – roma fiatalokat – is foglalkoztat a RomaPage. Ádám Éva, Lócskai Terézia, Pintér Szabolcs és *Lévai Olga* az ELTE hallgatója, s büszke arra, hogy e honlap szerkesztésében részt vehet. Tevékenységük során – amellett, hogy a weboldal tartalmi és HTML-fejlesztésében részt vesznek – olyan **munkalehetőséghez** jutnak, amely **szakmai ismereteiket** bővíti.

Új szerkezet

A weboldal új szerkezete az ismert magyar és külföldi **portálok** felépítésére emlékeztet. A rugalmasabb és áttekinthetőbb megjelenés mögött az információk újszerű, PHP alapú szervezése áll. A cikkek, hírek, pályázatok mindegyike mellett közvetlenül elérhetők más honlapok linkjei, más – a témához szorosan kapcsolódó – cikkek, hírek, információk.
Az információk szervezése nem az eddig megszokott rovatrendszer szerint történik, hanem különböző témaköröket ölel fel a site. Így jelenik meg például az előítélet-diszkrimináció témaköre (amelyben a napi híranyagok mellett jogvédelemmel kapcsolatos információk, tudományos írások, weboldalak linkjei is megtalálhatók, sőt a hang- és mozgóképanyagok is az előítéletek megelőzését szolgálják). Hasonló a sajtó, valamint a politika témakörének megjelenítése is. A weboldal a **www.romapage.hu** mellett a **www.romaportal.hu**, valamint a **www.romamedia.hu** címen is elérhető.

Ami változatlan

Változatlan a szemléletmód. A Kurt Lewin Alapítvány munkatársai töretlenül azon dolgoznak, hogy a RomaPage program mögött meghúzódó értékek a munka során tükröződjenek a weboldalon. **Változatlan** a RomaPage munkájának szervezése: a szerkesztők meggyőződése szerint a végsőkig törekedni kell arra, hogy a RomaPage önfenntartó legyen, még akkor is, ha erre nincs reménye a civil szervezet által működtetett honlapnak.

Hetesi Péter Pál (G3) / ggregorg@freemail.hu

Shakespeare 3.1

Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi boszorkányfőzethez kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély… Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a Half Life-ot és a Quake-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: William Shakespeare *életművéből.*

A szeptember 11-ei vérengzés óta szigorú monotonsággal nő a legkülönbözőbb kaland- és egyéb **játékokkal** szembeni elvárások halmaza. A virtuális világnak azzal kell konkurálnia, ami egyszerűen nonszenszь: hogy a nappaliban élő egyenesben robban föl a **„szabad világ"** két talán legjobban őrzött szimbóluma egy mobil- és egy országimázsreklám között. Ellentétben **Hollywood** soros hiperborzalmaival, amelyeket immár **DVD-ről** szippanthatunk agyunkba, itt nincs lehetőség semmilyen decens kis háromszögre vagy pöttyre, az adást megszakító breaking newsra nem vonatkozik a korosztályokra bontó rendszer. De nem ám! Éppúgy hat hattól hatvanhat évesig, jól belemarva magát az emberi tudatba és tudattalanba. Ezzel olyan magasra emelve a tétet **borzongásügyben**, mint eleddig még senki és semmi. Még jobb grafika, még több vér, még több borzalom önmagában nem segít. Az **Achilles-sarok** maga a sztori. Jó, jó, szét kell lőni **New Yorkot**, mert terroristák támadták meg: old fashion, volt már ilyen, nincs olyan káeurópai hely, ahonnan le ne selejtezték volna az ehhez használatos gépeket. Győzzük le a világ összes lehetséges harcművészeti iskoláját egyetlen sorozatverseny keretében: szintúgy volt már, lehettél partra szálló amcsi tengerészgyalogos és jokozuna egyaránt. A **Doom–Quake–Half Life-világ** bugyraiban olyan állat lehettél, amilyen csak akartál. Most már nincs tovább, a **mirigyek** és **hormonok** hozzászoktak a borzalom izgalmi szintjeihez, egy jobban kimunkált klánharcos súlyosabb arccá edzette magát, mint a hágai törvényszék elé állított **délvidéki gyilkosok**. És nem mentség, hogy az egyik csak játék a virtuálisban.

Szóval valami hibádzik, de rendesen. Megmondom, mi van. A következő lépés nem lehet más, mint profik kezébe adni a **sztorigyártást**, nem súlyosan gépfüggő **fejlesztőmérnökre** bízni azt, amihez dramaturgoknak, szövegíróknak és egyéb más színházi embereknek kell hozzászólni. Nagy biznisz: a **Silicon Valley** tucatszámra találhat magának kádert a humán szférában, pláne mifelénk, Keleten, ahol köztudottan sokkal kreatívabbak a kreatívok, mint a **Nagy Vízen** túl. Mit nem adnának egy ilyen játékfejlesztő cégnél *Geszti Péterért*, aki, ha kell, maga elmondja Hamlet monológját a **Rapülők** kíséretében, *Gryllus Dorka* közbejöttével. Bár arra azért kíváncsi volnék, hogy ki volna képes angolra ferdíteni G. P. szócsavarmányait. Bár ha arra gondolok, hogy **Frédi és Béni** akkor lett igazi siker Amerikában, amikor *Romhányi József* ma is etalonértékű szinkronját visszaültették angolra… Tartok tőle, hogy semmi nem lehetetlen.

Ha vannak szakemberek, már nem is kell

más, csak egy jó szerző, aki kilószámra szállítja a témát és az alapanyagot. Holt szerző a jó szerző, részint mert nem szól bele a húzásokba, részint pedig mert holtában valószínűleg **jogdíjmentes**. Márpedig itt mind a kettő vaskos szempont.

Lehetetlen volna kihagyni a **Rómeó és Júliát**. Kiindulási pontnak ott van *Baz Lurman* átirata, amelyben maga *Leonardo Di Caprio* domborított a szerelmes ifjú szerepében.

A játék azzal kezdődne, hogy kort, kinézetet, szemszínt, hajszínt és tulajdonságokat választanánk hőseinknek. Lennének olyan beállítások, amelyek alapvetően megváltoztatnák a történet keretét. Előfordulhat, hogy **Mercutio** tetszik meg Júliának, és Rómeó beéri a **dadussal**, netán **Lőrinc barát** csuhájában élhetjük át a pedofília minden szépségét két kard-, pisztoly- vagy aknavetőpárbaj között.

Játék közben olykor rendelkezésünkre áll a rabszolgatőzsde, ahol saccolhatunk, azaz erszényünk, zacskónk terhére segítőket vásárolhatunk mondjuk egy formás száműzetés elkerüléséhez. A **Star Stock Exchange** rendszeresen frissülne: Hol *Bruce Willis* állna jobban, hol *Richard Gere*, de az **Antonius és Kleopátra** bizonyos pontjain óhatatlanul egy **Schwarzenegger**.

A szexuális megnyilvánulások minden formája a maga teljes szépségében bontakozna ki a **Shakespeare-játékok** során. Rómeó és Júlia száműzött szerelmétől Lady **Machbeth** vészbanyákban gazdag, gyilkossággal terhes vonzalmáig vagy a már említett egyiptomi királynő sokszínű **szexuális kultúrájáig**, amelyet mindig a kiválasztott férfiak élvezhettek. Ám kreálhatunk magunknak olyan szereplőt is, aki mondjuk **Julius Ceasar** légióiban rabolja, erőszakoskodja végig a kocka elvetésének idejét. Még az isteni **Svejket** is beolthatjuk egy gladiátorba. Vízkereszt, vagy amit akarunk.

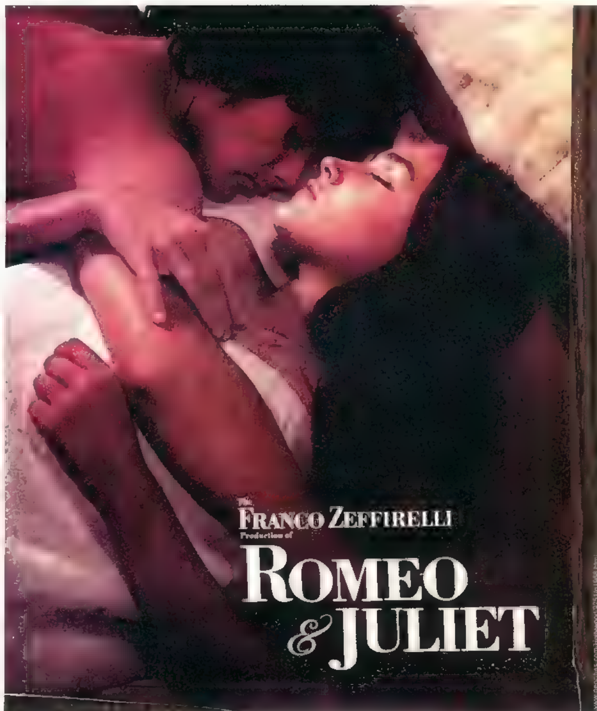
A lényeg az, hogy **jó színházi szokás** szerint az indítás feszes legyen, és a fennkölt részeket alpári **komédiaelemek** kövessék, s a végeredmény mindig legyen meglepő.

Nem árt, ha a játékosnak van kiért izgulni saját magán kívül is.

Bizonyos digitális drámákhoz szükségesek bizonyos digitális segédeszközök. Ingerületátvivők, kesztyűk, sisakok, miegymás.

A vevővédelmi előírások értelmében a gyártó köteles figyelmeztetni a vásárlót, hogy a szexuális energiát átvivő szerkezetek túlzott használata veszélyes, a túlhevülés szívpanaszokhoz és egyéb bántalmakhoz vezet. Kéretik a fokozatokat úgy beállítani, hogy a játékos egészségi állapotát ne veszélyeztessék.

Nagyon **exkluzív csatikon** majd fölröppen a hír, hogy ez a játék tulajdonképpen az al-Kaida terrorszervezet titkos fegyvere, amely pont azzal igyekszik lesújtani Amerika legjobbjaira, hogy mindenben a tökéleteset kínálja. A **hetedik mennyország** hű mását élő egyenesben, magunknak kiválasztott főműsoridőben. A legfőbb bizonyságot erre egyesek szerint az szolgáltatja, hogy a Lear király és a **Vihar** keverékében már az is előfordul, hogy **Prospero** ellenfelei két repülőgéppel porig rombolják New York ikertornyait...

A VILÁG URAI?

(6. rész)

Miért beszél mindenki a számítógépekről?
Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része?
Nem válunk-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben?
Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket?
Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá?
Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól?
Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

(A mese a személyazonosságról folytatódik)

ELEKTRONIKUS VADNYUGAT

Néhány hónapja seriffként szolgálok az elektronikus vadnyugat egyik kisvárosában. Igaz, fizetést nem kapok – bizonyos előnyei voltak hát a valódi vadnyugatnak. Viszont ott le is lőhették az embert.
Minálunk már nemigen folyik a vér. Ha akad egy-egy sültbolond, aki megpróbál coltjából durrogtatva végigvágtatni a főutcán, puszta kézzel kipenderíthetem anélkül, hogy a pisztolytáskám után kellene nyúlnom. Nincs is pisztolyom. Hja, a technika!
A westernfilmek kicsit homályban hagyják a kérdést, hogy vajon az első vadnyugati települések megalakulásakor volt-e már seriff, és volt-e hatalma. Nos, volt. Ebben is különbözik a valódi vadnyugat az elektronikustól, mert az utóbbiban akár évekig remekül elvannak a falucskák seriff nélkül.

Harmincéves elmúlott az internet, de jóval rövidebb ideje szolgál közösségformáló erőként. Eleinte, amíg a kutatóintézetek géptermeiből ki nem tört, nagyrészt olyanok érintkeztek általa, akik amúgy is ismerték egymást, ha nem személyesen, hát a nyomtatott szakirodalom révén. Lassan tíz éve, hogy a hálózat meghódította a nyilvánosságot, s amióta közösségek alakulnak rajta és általa, azóta boldogítják azokat az elektronikus cowboyok.
Jóval régebben tevékenykednek azok, akik nem a közösségeket, hanem magát az internetet szemelték ki célpontjukul – ők az elektronikus vonatrablók. Gyakran bekerülnek a tévéhírekbe is. Feltörik kormányzati intézmények, polgári szervezetek

honlapjait, és kicserélik a szövegeket gúnyiratokra vagy anarchista jelmondatokra. A nevük cracker. Nem hacker! Tessék vigyázni, a híradások rendszeresen összetévesztik a kettőt. A crackernek semmilyen hitvallása nincs azonkívül, hogy fitogtatni kívánja hozzáértését, és esetleg van valamilyen politikai vagy szexuális elferdülése. A hacker viszont komoly ember. Nem fitogtatja hozzáértését, csak van neki, nem tör fel honlapokat, bár képes lenne rá. Vagy ha mégis, akkor sem okoz kárt, csak közli a tulajdonossal, hogy hol gyenge a védelme, mire fordítson nagyobb figyelmet. A hacker nem okoz nagyobb kárt a társadalomnak, mint akármelyik törvénytisztelő polgár, aki egyszer-kétszer már bliccelt a buszon, letagadott az adójából, vagy átslisszolt a piroson.
Tavaly a „hagyományos média” többször is beszámolt egy interneten terjedő vírusról, az I Love Youról,

OneNet

Novell

http://www.novell.com

amely szerelmes levélnek álcázta magát, és óriási károkat okozott. Igen, víruskészítők is szép számmal találhatók az elektronikus vadnyugaton. Céljuk, hogy programozói jártasságukat fitogtassák. Persze utána nem mernek előállni, hogy tessék nézni, ezt én írtam, ugye, milyen ügyes vagyok? Elolvassák az újságban, hogy vírusuk milyen messzire jutott el, és örülnek neki.

De azért az ilyen kártékony elemek igazából nem sok vizet zavarnak. Legfőképpen azzal szolgál rá az internet az elektronikus vadnyugat névre, hogy kivonja magát a valóságos társadalom törvényei alól. Persze nem teljesen, de meglehetősen. Ez első hallásra lehetetlenségnek tűnik, hiszen a társadalom törvényei mindig és mindenütt érvényesek. Léteznek helyek és alkalmak, amikor további írott és íratlan szabályokat kell betartanunk, de a társadalom alapvető törvényei soha, sehol nem válnak érvénytelenné. Miképp történhet hát meg az interneten?

NETIZEN

§

NETIKETT

Nos, a válasz első fele az, hogy az interneten is érvényesek a valódi társadalom törvényei és szokásai – méghozzá nagyon is, sokszor szigorúbban, mint a valódi világban. Bizonyára látott már az Olvasó is olyat, hogy valaki az utcán szemtelenkedett másvalakivel, nem adta át a helyét a buszon egy idős embernek, és hasonlók. Ilyet az interneten nem lehet csinálni, aki udvariatlanságot követ el, az nagyon gyorsan fejmosásra számíthat a közösség többi tagjától – aki pedig sűrűn illetlenkedik, és bocsánatot sem kér, azt hamar kigolyózzák maguk közül. Az internetes illemkódexet netikettnek hívják, s minden becsületes netpolgár – netizen – megköveteli a többiektől annak betartását.

A válasz második fele pedig az, hogy a valódi világ szabályai közül azok nem érvényesek a neten, amelyek annak kötöttségeit próbálják ráhúzni a világhálóra. Illetve nem jó kifejezés az sem, hogy nem érvényesek, inkább azt mondanám: a netizenek nem szeretik, ha a valódi világ rájuk próbál telepedni, s ilyenkor kézzel-lábbal tiltakoznak – olyannyira, hogy megakadályozzák az ilyen próbálkozások keresztülvitelét. Elsősorban azt nem szeretik, ha különböző kormányok és intézmények ellenőrzésük alá próbálják vonni az internetet, amely álláspontjuk szerint nem tartozhat oda, mert az nemzetközi, és nem tulajdona senkinek. (Ez a fennálló helyzet megfigyelése, nem pedig az én egyéni elképzelésem. Mindazonáltal ennek az írásnak nem célja a pártatlan tudóst játszva „álsemlegeskedni", ezért kimondom azt is, hogy messzemenően osztom a netizenek e többségi véleményét.) Az ellenőrzés alá vonás különböző módjai kapcsolódnak a kódháborúhoz, amiről korábban már szó esett, például a levelezés szűrése, ami nagyon veszélyes dolog. Képzeljük el, hogy a posta központjában van egy gép, amely minden levelet felbont, elolvas, és visszaragaszt, a csomagok tartalmát napi huszonnégy órában fáradhatatlanul ellenőrzi. Egyetlen levél sem kerülheti el a figyelmét, s üzemeltetőinek csak annyit kell tenniük, hogy közlik vele, milyen kifejezéseket keressen a levelekben. Például „megölni az elnököt", „atombomba", „kommunizmus", az éppen aktuális politikai vezetők névsora és hasonlók.

Orwelli elképzelés? Nem is olyan régen még ilyen világban éltünk itt, a vasfüggönytől keletre, épp csak nem volt erre a célra gép, emberek csinálták, így csupán a „gyanús elemek", az ismert ellenzékiek postájának ellenőrzésére nyílt mód. De megtették máshol is. Egy angol ellenzéki politikus mesélte, hogy egyszer megbeszélte a barátjával telefonon: itt és itt nagy tüntetést szerveznek. Igazából eszük ágában sem volt tüntetni, de a megbeszélt időpontban odamentek, és látták, hogy hemzsegnek a rendőrök. Ebből kiderült, hogy lehallgatják a telefonjukat. Nem is olyan régen az FBI-nak az volt a kívánsága, hogy tegyék lehetővé számára az Egyesült Államokban folyó telefonbeszélgetések egy százalékának ellenőrzését. Nem, mi nem akarjuk igazából lehallgatni őket – mondták –, csak a technikai lehetőséget akarjuk megszerezni a jövőben felmerülő igények céljaira. Józan ésszel persze senki sem hiszi ezt el nekik. No meg amire ma megvan a technikai lehetőség, arra holnap is meglesz, de a kormányok akár egyetlen éjszaka alatt megválтozhatnak.

A központi postabontogató automatát elég nehéz feladat lenne megépíteni, hiszen millió kézre lenne szüksége a borítékok fölnyitásához és visszaragasztásához, nagyon gyorsan kellene tudnia olvasni és felismerni az emberek rengetegféle kézírását. A csomagokról nem is beszélve. De az interneten mi sem könnyebb ennél! Nem kell felismerni az írást, hiszen a levelek egyezményes számkódolással érkeznek, minden betűnek adott kódja van, s ezt minden számítógép megérti. Boríték nincs, ragasztgatni sem kell, s egy olyan számítógépnek, amelynek van kapacitása óránként egymillió levél továbbítására, arra is van, hogy átnézze azokat gyanús szavakat keresve.

Ezt a netizenek nem szeretnék, mert totális uralmat jelentene a kommunikáció fölött. Több fronton is ellentámadást indítottak a kormányok – nemcsak az amerikai – efféle szándékaival szemben. Először is mint választópolgárok nyomást gyakoroltak a törvényhozásra. Időnként sikerült is elutasíttatni néhány Nagy Testvér-szagú törvényjavaslatot, ám többségüket később minimális fogalmazásbeli változtatással mégis elfogadták. Másodszor – legalábbis néhány éve még szokásban volt – szándékosan betettek az e-mailjeikbe mindenféle kifejezést, amelyet ezek a kormányzati masinák vélhetően keresnek. Valahogy így: „Kedves Alice, boldog születésnapot! Üdvözlettel: Bob. (Megölni az elnököt atombomba kommunisták kábítószer.)" A zárójeles rész nem utal semmilyen illegális tevékenységre, ez valójában egy egyszerű jókívánság, de a kulcsszavak miatt több millió hasonlóan ártatlan üzenet mellett ott landol a kormányzati masinák keresőiben. Ezzel azok túlterhelődnek, és képtelenek lesznek az áradat feldolgozására. Nem szép dolog? Nem, de a polgárok postáját megfigyelni sem az. Ha ti így, mi is úgy.

Nevem: Senki

„Az interneten senki sem tudja, hogy kutya vagy." Így szól a szöveg egy ismert karikatúrán, amelyen két kutya ül egy számítógép előtt, és szörföznek. Találó mondás, az interneten csakugyan senki sem tudhatja, hogy akivel éppen eszmét cserél, nem kutya-e éppen.

Tegnap hallottam, hogy a magyar rendőrség új ingyenes telefonszámot helyezett üzembe bűncselekményekkel kapcsolatos adatok bejelentésére, aminek lényege, hogy névtelen maradhat a telefonáló. Vajon miért tették? Nem is olyan régen még nevet, címet, személyi számot kellett bediktálnia annak, aki bejelentett valamit, teljes személyazonossággal vállalva azt, amit állít. Érthető, hiszen igaztalanul vádolni valakit bűncselekmény. De azért *Bacsó Péternek* is igaza van: A tanú című emlékezetes filmjében már porig ég Pelikán háza, mire a tűzoltók megérkeznek; s amikor Virág elvtárs szemrehányást tesz a késésért, a tűzoltók azzal védekeznek, hogy nagyon sok hamis riasztást kapnak, először ki kell deríteniük, csakugyan van-e tűz, mert első az éberség.

A kemény szatírából mostanra a rendőrség is megtanulta, hogy bizony a túlzott éberség hátráltathatja az ügyeket.

Láng Attila D. / lad@rentahost.net

A rendőrség már rájött, az állampolgár nem mindig szeretné névvel-címmel közölni, hogy a szomszédja veri a családját, mert akkor esetleg majd az ő családját is verni fogja. Úgysem az a kérdés, hogy ki jelentette föl, hanem az, igaz-e a vád. Hát az államigazgatás rájött-e már, hogy a polgár nem mindig szeretné névvel-címmel közölni, ha nem ért egyet a kormánnyal? Az a magyar polgár, aki most elég idős ahhoz, hogy politikai kérdésekről véleménye legyen, jól emlékezhet még a régi viccre. Kohn feláll a pártértekezleten, és megkérdezi: „Elvtársak, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya?" A következő hónapban Grün áll fel az értekezleten, és azt mondja: „Elvtársak, én nem kérdezem, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya. Ezt én mind nem kérdezem. De hol van Kohn?"
A polgár tehát időnként névtelen szeretne maradni. Nemcsak akkor, amikor rendőri bejelentést tesz, politizál, lelkisegély-szolgálatot hív, vagy kényes ügyben fordul az orvoshoz, ügyvédhez. Bármikor úgy tarthatja a kedve, hogy névtelen szeretne maradni, és ezt a valódi világban is hellyel-közzel megteheti. Ha beülök egy étterembe, ott sem kérik az igazolványomat. Ha tudok fizetni, jó, ha nem, menjek máshová. Ha szóba elegyedek valakivel, nyugodtan nevezhetem magam Jenőnek, ha úgy tartja kedvem. Az arcomat láthatja, ám a nevem csak akkor derül ki, ha én is akarom.
De azért a valódi világban nemigen lehet valakivel úgy ismeretséget tartani, hogy előbb-utóbb ki ne derülne az ember neve, lakcíme, telefonszáma. Ez a legtöbbünket nem is szokta zavarni, de ha egyszer csak találunk egy olyan közvetítő eszközt, ahol senki nem láthatja az arcunkat, nem hallhatja a hangunkat, még a valódi lakcímünket sem tudhatja, akkor azért mindenkiben fölmerül, hogy milyen lenne hamis néven bemutatkozni és hamis személyazonosságot költeni magunk köré. Nincsen ebben semmi rossz, megtettem én is internet-pályafutásom kezdő heteiben, s ki is nőttem belőle hamar - de a jogot, hogy ezt bármikor megtehessem, ma is fönntartom. Esetleg a nevemet is el akarom titkolni időnként, de a valódi lakcímemet, telefonszámomat mindenképpen. Nem azért, mert olyan nagy ember vagyok, akinek már a megközelíthetetlenség homályába kell burkolóznia, hanem egyszerűen mert túl sok rosszindulatú bolond szaladgál az interneten (is), és jobb a békesség.

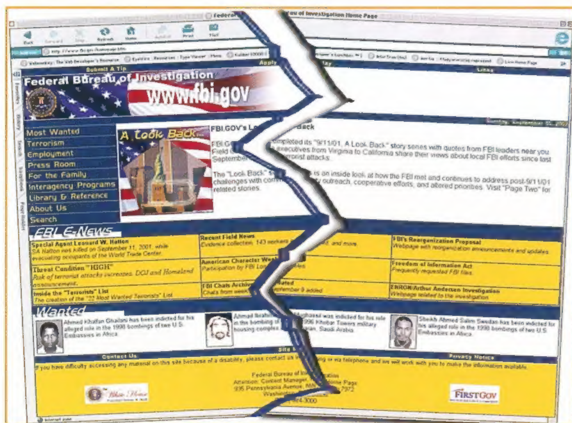

A vadnyugaton szintén megvolt ez az anonimitás. Belovagolt az ember egy kis porfészekbe, kikötötte a lovát a kocsma ajtajánál, belökte az ajtót, és rendelt egy tequilát. Jött egy másik cowboy, megkérdezte a nevét, mire azt felelte, Joe vagyok. Közben esetleg Billnek hívták. A személyi igazolványt még nem ismerték, különben sem lett volna tanácsos csípőből tüzelő személyektől ilyesmit kérni. Az embereknek bizonyos idő és kellő számú áldozat után kialakult egy másfajta személyazonosságuk, olyan hamis nevekkel, mint Sundance Kölyök, Vadvíz Charley vagy - egy másfajta vadnyugaton - Fülig Jimmy, Piszkos Fred és hasonlók. Ez volt a nevük, ismertetőjelük pedig a csizmájuk színe vagy a sebhelyek az arcukon. S közben volt egy másik személyazonosságuk, ahol valakit mondjuk George Mortimer Hopkinsnak hívtak, és volt egy kis háza az erdőszélen, benne feleség és gyerekek. Ez nem valami vadnyugati sajátosság. Ma is minden embernek több személyazonossága van, vagy mondjuk többfélébõl tevődik össze az az egy. A pesti flaszteren a polgárt Jancsikámnak szólítja az újságos, a zöldséges, a haverok a téren, tudják róla, hogy szereti a jó nőket és a menő sportkocsikat - de a vezetéknevéről fogalmuk sincs. A felesége a kettő közül csak a kocsikról tud, viszont ismeri például vonzódását a töltött káposztához, amiről a haverok nem tudnak semmit. A szeretője tud róla egy csomó dolgot, amit a felesége nem. És így tovább. Általában a legtöbb embernek van egy magánéleti és egy munkahelyi személyazonossága; utóbbiban úgy veszi föl a telefont: „Könyvelés, jó napot kívánok!", előbbiben viszont: „Csöpi vagyok, mi a pálya?"
Ez teljesen normális, az ellenkezője lenne a furcsa, ha valaki még otthon is vezérigazgató úrként viselkedne. De ha normális, akkor igény van rá az emberekben, hogy ezt kiteljesíthessék. Az internet fizikai jellemzőiből következik, hogy az anonimitás tág teret kap - ebből következik, hogy igény is van rá, mert ami lehetséges, azzal az emberek mindig és mindenütt élni is akarnak. Ezért az internet ma alapjában véve anonim világ. Az embereknek egy vagy több „becenevük" van, amely lehet a valódi nevük, valami azzal kapcsolatos vagy egy teljesen önkényes névjel. Kisvárosom polgárai között van Kiss Gábor, van hjózsi, van Yerico, és van szm. Itt, ebben a városban ez a nevük. Más elektronikus településeken esetleg más néven szerepelnek, amelynek talán van köze az itteni nevükhöz, talán nincs. Persze Kiss Gáborról sem tudhatom, hogy valójában ez az igazi neve, amint én is megjelenhetnék ugyanebben a kisvárosban, ahol egyébként seriff vagyok, például Ubulka álnéven. Öt percembe sem kerülne, soha rá nem jönne senki, ha én nem akarom, és semmilyen szabályt nem sértenék vele.
Mire jó ez? Nagyrészt semmire, a netizenek többsége általában a va-

lódi nevét vagy annak valamilyen rövidítését használja – a Warrior vagy McLee típusú hangzatos elnevezések általában fiatal srácokat takarnak. De először is ezeket a srácokat az életben ugyancsak így hívják a barátaik, másodszor ha ezt lehet, akkor mást is lehet. Akkor lehet álnéven küldeni tudósításokat elnyomó országokból, föl lehet hívni a figyelmet helyi vagy országos hatalmasságok visszaéléseire. Az anonimitás lehetősége a demokrácia sarokköve. Ahol tiltott, ott nincs demokrácia.

Simon mondja...

Igen ám, de az anonimitásnak veszélyei is vannak. A fejezet címe a Die Hard sorozat harmadik részéből való, ahol egy magát Simonnak nevező ismeretlen osztogat parancsokat szegény *Bruce Willisnek*, s ha az nem ugrik elég gyorsan, bombát robbant valahol. Bezzeg ha meg kellene mondania a nevét, címét, telefonszámát, nem merne robbantgatni. Hát akkor miért védjük olyan buzgón az anonimitást, amikor az újságok már most is tele vannak az internetes bűnözés híreivel?

Komoly kérdés, gondos választ igényel. Először is az újságok azért vannak tele az internetes bűnözés híreivel, amiért a repülőszerencsétlenségekkel is tele vannak. Mert ha egy repülő baj nélkül átszeli az óceánt, az nem hír. Csak ha lezuhan. Valójában az interneten sokkal kevesebb a bűnözés, mint a valódi világban. (Nyilván az Olvasó is kapásból fel tud sorolni egy csomó bűncselekményt, amelyet elektronikusan nem lehet elkövetni, mert személyes jelenlét kell hozzá.)
Másodszor pedig az anonimitásnak tagadhatatlanul vannak veszélyei, ugyanúgy, mint minden emberi találmánynak. Napjainkban az egyik legtöbb áldozatot szedő találmány az autó, amely több tízezer embert öl meg vagy tesz tartósan beteggé évente – csak a balesetekkel, a szennyezésről még nem is beszéltünk. Mégis egyre többet használunk belőle. Rosszul tesszük? Igen. De jelenleg nem tehetünk mást, mert ha leállítjuk a gépkocsiforgalmat, éhen halunk.
Harmadszor pedig hiába tennénk az internetet és általában a kommunikációt olyan rendszerré, ahol mindenkiről mindig tudni lehet a valódi nevét. Megpróbálták többször és többféleképpen, a kódháború jó néhány csatája szól erről. De nincs értelme, mert nem éri el azt a célt, amelyre hivatkozva a kormányok ezt megtenni próbálják: a bűnözők megfékezését. Amint *Phil Zimmermann* mondta – s ez ma már közmondásnak számít az elektronikus társadalomban –: „If privacy is outlawed, only outlaws will have privacy." (Ha a magánéletet törvényen kívül helyezik, csak a törvényen kívülieknek lesz magánéletük.) S ez nagyon igaz. Hiába figyelteti a kormány az internetet, a mobiltelefonokat, bármit: aki elég nagy gazember, az meg fogja találni a módját, hogy kicsússzon a megfigyelés alól. Annak lesz pénze a kormány által ellenőrizhetetlen mobiltelefont gyártani, speciális nyomeltüntető programmal kapcsolódni az internetre, bármire. Megfigyelni, ellenőrzés alatt tartani csak a becsületes, törvénytisztelő polgárt lehet. Őt pedig nem szabad.
Mi hát a megoldás? Egyszerű. A kormányoknak nem szabad megfigyelés alatt tartaniuk sem az internetet, sem más kommunikációs csatornákat, csak olyan módon és olyan esetben, ahogyan és amikor az jogszerű: ha valakit konkrétan gyanúsítanak valamivel, azt törvényben szabályozott módon meg szabad figyelni. Csak őt, nem a tömegeket. Az internet korlátlan szabadságát pedig abból a szempontból szabad megnyirbálni, hogy ha valaki nemzetközi megítélés szerint is súlyos bűncselekményt követett el a segítségével – tehát nem csupán egy helyi hatalmasságnak lépett a tyúkszemére –, az után lehessen nyomozni. Csak utána, nem a tömegek után.
Ha ezt így csináljuk, a polgárok szabadsága is megmarad, és a törvény is jóllakik.

Munkájuknak óriási a tétje.
Egész nap, minden nap.
Pont úgy, mint a hp ProLiant szervereknek.

ProLiant ML 370G2 Server
- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 8 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővítőhely
  - 2 db (64 bit/66 MHz) Hot-Swap
- 40x CD-ROM
- 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- Torony és szekrényes kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

ProLiant DL 380G2 Server
- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 6 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővítőhely
  - 3 db (2x64 bit/66 MHz, 1x64 bit/33MHz) Hot-Swap
- integrált RAID kártya
- 24x CD-ROM
- 2 db 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- 2U magas szekrényre optimalizált kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

A BMW WilliamsF1 Team a HP ProLiant szervereit választja, mert ezek a szerverek az intelligens menedzselési eszközöknek köszönhetően fantasztikus teljesítményt és hozzáférhetőséget nyújtanak. Ezek a ProLiant DL380 és ML370 szerverek Intel® Pentium® III processzorral úgy skálázhatóak, hogy tökéletesen megfeleljenek az Ön vállalata igényeinek. Különösen akkor, ha Ön, csakúgy, mint a BMW WilliamsF1 Team, nem akar kompromisszumot kötni sem a megbízhatóság, sem a sebesség tekintetében.
Lépjen kapcsolatba velünk, hogy segíthessünk még gyorsabban előremozdítani az üzletét.

Hívja a 06-80-266-727-es számot vagy látogasson el a www.hp.hu oldalra!